

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Innkalling til møte i Utdanningsutvalget – Møte 4 2018

Tidspunkt: 5. september 2018, Kl. 09.00–12.00

Møtested: Muséplassen 1, Kollegierommet

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Godkjenning av protokoll fra møtet 9. mai

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

Presentasjon:

Sak 49/18 Litteraturlisteprosjektet
Presentasjon ved Pernille Riise Lothe

Vedtakssaker:

Sak 50/18 Rapport fra arbeidsgruppe- nytt system for kvalitetsarbeid
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 51/18 Endringer i universitets- og høyskoleloven- endringer i grads- og studieforskriften
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 52/18 Studiepoenggivende emne for studenttillitsvalgte
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 53/18 Fysiske læringsarealer for fremtiden- rapport fra arbeidsgruppen for fysisk læringsmiljø
Saksnotat fra arbeidsgruppen

Presentasjon:

Sak 54/18 Informasjon om søkemuligheter for utdanningsutvikling
Presentasjon ved Vigdis Vandvik

Drøftingssaker:

Sak 55/18 Forsikringsordninger for studenter
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 56/18 Tilbakemelding fra etatsstyring
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssaker:

Sak 57/18 Studiestart og fadderuken 2018- rapport fra fadderkoordinator
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 58/18 Dikus nye program for studentaktiv læring
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

- Sak 59/18** **OECD-rapport**
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling
- Sak 60/18** **Utredning om mentorordning i høyere utdanning- rapport**
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling
- Sak 61/18** **Eventuelt**

Kommende saker:

- Handlingsplan for EVU- tiltaksplaner
- Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget
- Melding om opptaket
- Evaluering av rekruttering
- Bredere studieprogram
- Informasjon som sendes ut til nye studenter ved semesterstart
- Studieprogramsidene – prosjekt

Årshjulsaker i Utdanningsutvalget:

- Februar: Satsingsområder for insentivmidler
- Mars: Programoppretting
- April: Utdanningsmeldingen
- Mai: Melding om internasjonalisering
- Mai: Orientering om planer for opptaket
- Mai: Nasjonal studiekvalitetskonferanse
- September: Opptak og studentrekrutteringsmelding
- September: Studiestart
- Oktober: Melding om opptaket
- Oktober: Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget
- November: Studieportefølje
- November: Opptaksrammer
- November: Oppfølging av Stortingsmelding nr. 16
- Desember: Internt studiekvalitetsseminar

Ephorte:2017/12014

Sak 50/18 Rapport fra arbeidsgruppe – nytt system for kvalitetsarbeid

Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling/ Rapport fra arbeidsgruppe

Vedtakssak

Notat

Til: Universitetets Utdanningsutvalg

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 5. september 2018

ephorte:2017/12014

Første del av rapporten ble gjennomgått og behandlet i Utdanningsutvalgets juniseminar. Det var ikke tid til å behandle hele rapporten. Av den grunn vil resten av rapporten, dvs. fra kap. 7-7-1, bli behandlet i møtet 5. september. Saksutredningen til rapporten er den samme som den til uu-seminaret, men med tillegg av siste del: fra Behandling i juniseminar.

Viser til uu-sak 54/17: *Nytt system for kvalitetsarbeid i utdanningene- oppnevning av arbeidsgruppe.*

Arbeidsgruppen som ble nedsatt, fikk i oppgave å foreslå endringer i UiBs kvalitetssystem for utdanningene, med det formålet at systemet skal bidra til kontinuerlig utvikling av utdanningskvaliteten ved UiB og at dette skal være i overensstemmelse med justert kvalitetsforskrift og studietilsynsforskrift, samt øvrige sentrale og lokale politiske føringer, herunder Stortingsmelding 16 (2016-17) om *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*, og UiBs handlingsplan *Kvalitet i utdanning*, for 2017-2022.

UiBs systematiske arbeid med vedlikehold og videreutvikling av kvaliteten i utdanningene er beskrevet i *Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia*.

Vedlagt følger rapporten fra arbeidet. Hensikten er at rapporten og drøftingen av denne i Utdanningsutvalget skal danne grunnlaget for en revidert kvalitetshåndbok.

Arbeidsgruppen har hatt 9 møter, og har hatt følgende sammensetning:

- Halvard Haukeland Fredriksen, utdanningsdekan ved Det juridiske fakultet (JUS), leder av arbeidsgruppen
- Ingrid Christensen, tidligere seksjonssjef for Studieseksjonen ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, nå seksjonssjef for Studieseksjonen ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.
- Ingvild Greve, underdirektør ved Studieadministrativ avdeling (SA)
- Lone Holst, førsteamanuensis ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin, Det medisinske fakultet (MED)
- Torodd Kinn, professor ved Det humanistiske fakultet (HF)
- Terje-André Kvinlaug, studentrepresentant
- Linda Herfindal Lien, utdanningsdekan ved fakultet for kunst, musikk og design (KMD)
- Tove Steinsland, fungerende seksjonssjef for Seksjon for studiekvalitet, SA, sekretær for arbeidsgruppen

Kvalitetssystemet inngår i UiBs helhetlige system for Internkontroll og kvalitetsutvikling. Et grunnleggende prinsipp i et kvalitetssystem, er at systemet skal ha en fungerende kvalitetssirkel. Dette blir også tydelig understreket i internkontrollsystemet.

Et kvalitetssystem skal ivareta og utvikle kvaliteten i utdanningene gjennom å ha fokus på det kontinuerlige og systematiske kvalitetsarbeidet (jf. kvalitetsforskriften §2 -1). Kvalitetsarbeidet må dokumenteres. Dette innebærer også at, det i en fungerende kvalitetssirkel, skal sviktende kvalitet avdekkes og følges opp, og oppfølgingen skal

dokumenteres. I det nye systemet blir tilbakemeldingsloopen ivaretatt gjennom det foreslåtte systemet med dialogmøter mellom instiutt og fakultet, og mellom fakultet og universitetsledelsen. Viser til tabellen og tekst i rapportens kapittel 7 for nærmere informasjon om dette.

Kort fortalt blir det lagt opp til at emneansvarlige leverer en kort årlig egenvurdering av emne til programstyret. Egenevalueringen skal ha fokus på kvalitet og har til hensikt å avdekke behov for justeringer og å identifisere ønsker/ planer om endringer. Programstyret utarbeider en årlig egenvurdering av programmet til instituttledelsen. Denne tar blant annet utgangspunkt i egenevalueringen av emnene. Instituttledelsen utformer på denne bakgrunn en årsrapport som inneholder vurdering og plan for oppfølging av programstyrets(enes) rapporter. Denne danner igjen grunnlaget for dialogmøtet mellom instiutt og fakultet. Fakultet gjennomfører dialogmøter med universitetsledelse, med utgangspunkt i årsrapporten. Det går frem av rapporten fra arbeidsgruppen at referatene fra dialogmøtene vil fungere som dokumentasjon på fakultetets løpende arbeid med studiekvaliteten. Et eksplisitt krav i denne er at det skal gjøres rede for hvordan innrapporterte tilfeller av sviktende kvalitet er fulgt opp. Det påfølgende året, skal oppfølgingen av det foregående års rapport være et av avsjekkpunktene i dialogmøtene mellom fakultet og fakultetsledelse.

Viktige endringer

Rapporten fra arbeidsgruppen går nærmere inn på hva som er nytt i de reviderte forskriftene og som vårt system derfor må ta høyde for. Vi viser til rapportens kapittel 3 og 4 for nærmere beskrivelse av dette. Viktige endringer er:

Det skal skje en dreining fra kontrollkontrollert «kvalitetssikring» i henhold til definerte (minimums) standarder, over til et mer ambisiøst *kvalitetsarbeid* som skal bidra til å fremme en *kvalitetskultur* blant ansatte og studenter. Se kap. 3 for nærmere konkretisering av kravene som blir stilt til det systematiske kvalitetsarbeidet.

Stortingsmelding 16 ((2016–2017, s. 17), sier blant annet dette: «*En kultur for kvalitet innebærer at studentene, fagmiljøene og ledelsen har en felles forståelse av hva som definerer kvalitet, og at ledelsen legger til rette for å få det vitenskapelige personalet mer engasjert i utdanning og læring. En slik kvalitetskultur krever en felles forståelse av praksis, felles normer og standarder for kvalitet og at disse understøttes av formelle sanksjoner og insentiver for atferd.*»

- ☐ Plikten til å sørge for at *oppretting av studietilbud* følger kravene for akkreditering av studietilbud i kvalitetsforskriftens kapittel 3 er tydeliggjort. Videre pålegges institusjonene å innføre ordninger for å systematisk kontrollere at alle *eksisterende studietilbud* tilfredsstiller kvalitetskravene i lovverket (Tilsynsforskriftens § 4-1(3).
- ☐ Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Studietilbudets *innhold, oppbygging og infrastruktur* skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.
- ☐ Ansvar for *faglig ledelse* ved studieprogrammene er tydeliggjort: Studietilbudene skal ha en faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring- og utvikling av studiet, jf. tilsynsforskriften § 2-3(3).

Videre er virkemidler for å oppnå de ønskede endringene med tanke på kvalitetskultur og kvalitetsarbeid nærmere omtalt. Herunder å ta i bruk flere av virkemidlene på forskningssiden: forskningsbasert undervisning, fagfelleevaluering av studieprogram, meritteringssystem for undervisere, insentivordninger mv. UiBs handlingsplan for kvalitet i utdanning har på plass flere av disse tiltakene, og er derfor ikke nærmere omtalt i denne saken.

Foreslåtte endringer:

Arbeidsgruppen mener at en ny modell for et systematisk kvalitetsarbeid må vektlegge det daglige kvalitetsarbeidet knyttet opp mot studietilbudene. Dette gjelder særlig sammenhengen mellom undervisning/vurdering og læringsutbyttebeskrivelser, men også vurdering av utdanningenes kvalitet.

Forslag til ny modell er omtalt i rapportens kapittel 7. I det følgende er hovedtrekkene i tabellen gjengitt nedenfor.

Sentralt i dette arbeidet har vært å tydeliggjøre de ulike aktørenes ansvarsområder i organisasjonen; hele veien fra emneansvarlig, via programstyret, instituttledelsen, fakultetsledelsen og til rektor, jf kravene i tilsynsforskriften § 2-3 (3). Systemet må også sørge for at kvalitetsarbeidet dokumenteres, men da på en slik måte at det oppleves meningsfullt for alle involverte.

Forslag:

- ☐ Emne- og programevaluering. I dagens system skal hvert emne evalueres minst hvert tredje år, og programevaluering hvert 5. år. Dette foreslås videreført, men med justeringer og presiseringer av innhold og saksgang.
- ☐ I tillegg til syklisk emne- og programevaluering, foreslås det at emneansvarlig (eller undervisningsansvarlig) foretar en *kort egnevaluering* når emnet er gjennomført. Disse rapporteres til programstyret. Formålet er først og fremst å sikre et kontinuerlig fokus på kvalitetsarbeidet, og å sørge for at umiddelbare behov for justeringer i gjennomføringen av emnet blir fulgt opp. I tillegg er formålet å sørge for at programstyret har den nødvendige informasjon for å fylle sin rolle i systemet.
- ☐ Et viktig grunnlagsmateriale for programevaluering, er de årlige emneevalueringene som programstyret mottar fra de emneansvarlige og ekstern fagfelle. I tillegg skal programevalueringene se på helheten i studieprogrammet, herunder sammenhengen mellom de ulike emnene som inngår i programmet og forutsetningen om faglig progresjon. Helt sentralt i evalueringen er en vurdering av om studentene faktisk tilegner seg det læringsutbyttet som studieprogrammet legger opp til.
- ☐ Det foreslås at benevnelsen "programsensor" erstattes med "ekstern fagfelle". Dette fordi "ekstern fagfelle" etter arbeidsgruppens vurdering, bedre gjenspeiler denne funksjonens rolle. Det foreslås at fokus til den eksterne fagfellen skal ligge på kvalitet i læringsutbyttebeskrivelsene, sammenheng mellom emner/program, samt bidra til programmets kvalitetsarbeid. Det foreslås også at den sentrale malen for "programsensorrapport" (med muligheter for lokale justeringer), tas bort og erstattes med en ordning der det ligger til programstyret å lage oppdrag til den eksterne fagfellen hvert år.
- ☐ *Erstatte utdanningsmelding med dialogmøter.* Arbeidsgruppen er av den oppfatning at utdanningsmeldingen ikke fungerer tilfredsstillende, og foreslår følgende endringer: Programstyrene (faglig ansvarlig for programmet), utformer en kort årlig egenvurdering av programmet blant annet med utgangspunkt i rapporter fra emneansvarlige og ekstern fagfelle. Disse oversendes instituttledelse eller tilsvarende. Instituttledelsen lager en årsrapport der vurdering og plan for oppfølging av programstyrenes rapporter inngår, sammen med vurdering av egne gjennomføringstall som har konsekvenser for instituttets økonomi. Dette oversendes fakultetet. Fakultetsledelsen gjennomfører dialogmøter med instituttene med

utgangspunkt i årsrapportene. Referater fra møtene danner fakultetets samlede planer for oppfølging av studiekvalitet, og fakultetets årsrapport utformes på denne bakgrunn. I siste rekke legges det opp til at universitetsledelsen gjennomfører dialogmøter med fakultetene med utgangspunkt i fakultetets årsrapport. Referater fra disse møtene danner grunnlaget for universitetets samlede plan for oppfølging av studiekvalitet.

De fleste studieprogrammene er i dag ledet av et programstyre¹. Arbeidsgruppen mener at det bør stilles krav om at alle studieprogram skal være *ledet av et oppnevnt programstyre*. Et programstyre kan gjerne ha ansvar for flere studieprogram.

- ☐ I den nye modellen blir det foreslått at programstyret har ansvar for å spesifisere oppdrag til ekstern fagfelle, og å levere en kort egenvurdering av programmet blant annet med utgangspunkt i rapporter fra emneansvarlige. Det foreslås også at programstyret har det overordnede ansvaret for å lage en plan for emneevaluering.
- ☐ Det legges videre opp til en egenevaluering hvert 5 år. Tema i evalueringen skal være status for egen studieportefølje, med et overordnet strategisk fokus. Dette skal gjøres på følgende nivåer: institutt, fakultet og UiB sentralt.
- ☐ Arbeidsgruppen anbefaler at insentivmidler knyttes til tiltak som blir satt i verk etter emne - eller programevalueringer, og at dette inngår som et av satsningsområdene i ordningen(e).
- ☐ Studiekvalitetsbasen: Arbeidsgruppen mener at innholdet i basen fortsatt bør være åpen for alle. Det blir vurdert som en fordel om systemet har en funksjonalitet med automatisk varsling for når de ulike rapporten skal leveres inn. For å gjøre basen og innholdet i den mer kjent, foreslås det at Studiekvalitetsbasen lenkes til UiBs åpne nettsider der de aktuelle studietilbudene omtales, og til emnenes sider i MittUiB.
- ☐ Arbeidsgruppen legger til grunn at de samme kravene til kvalitet gjelder for nye og for eksisterende studieprogram, og at UiB har plikt til å påse at også eksisterende studieprogram følger de angitte kravene. Fakultetene har ansvar for kvaliteten i utdanningene, både når det gjelder å vurdere kvalitet, avdekke sviktende kvalitet, og for å vurdere og å iverksette tiltak ved behov. Arbeidsgruppen mener imidlertid at det er behov for å supplere dette desentraliserte systemet med *et sentralt UiB-organ med særlig innsikt i de krav som regelverket stiller* til eksisterende studietilbud. Dette både for å bistå fagmiljøer/fakultetene i dette arbeidet, men også for å bygge opp kompetanse på dette feltet ved fakultetene.

En felles Studiekvalitetskomite med representanter fra alle fakulteter, Uniped, Studieadministrativ avdeling og studenter, vil kunne ivareta og samle kompetanse, perspektiver og erfaringer som ett enkelt fakultet/institutt vanskelig vil kunne få til på egen hånd.

En aktuell kandidat til denne rollen kan være den eksisterende programopprettingskomiteen. Fordelen med en slik løsning er at denne eksisterer allerede, og besitter den kompetansen som det er behov for. Komiteen bør i såfall

¹ Det er ulike benevelser på «programstyre» ved fakultetene. Med «programstyre» mener vi i denne sammenhengen det organet som har det faglige ansvaret og den faglige oppfølgingen av studieprogrammet.

skifte navn til Studiekvalitetskomiteen, og bygges ut slik at alle fakultetene er representert. Komiteens egnevaluering bemerker imidlertid at det er krevende å kombinere rollen som rådgiver og som kontrollør. Denne utfordringen må antas å øke ytterligere dersom komiteen i tillegg får en rolle knyttet til evaluering av kvaliteten på eksisterende studietilbud. Det blir også bemerket at gjennomgang av studieprogram er et tidkrevende arbeid. Økt arbeidsomfang som følge av utviding av gruppens mandat vil derfor medføre behov for økt saksbehandlingskapasitet knyttet opp mot gruppen.

Arbeidsgruppen har diskutert hvorvidt begge funksjonene bør ligge til en fremtidig Studiekvalitetskomité, eller om rådgivningsfunksjonen bør legges til et annet organ. Arbeidsgruppen er imidlertid kjent med at DigUiB er i ferd med å etablere en prosjektgruppe som skal tilby interesserte fakulteter/institutter hjelp til utvikling og/eller redesign av helhetlige studieprogram og enkeltemner, med hovedvekt på meningsfullt samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser og lærings-, undervisnings- og vurderingsformer. En av målsetningene er å etablere fakultetsvise læringsdesignsteam som bindeledd mellom UiBs læringslab og emneansvarlige/programansvarlige. Prosjektgruppen skal ledes av gruppeleder for læringsstøttegruppen ved SA og vil blant annet inkludere representanter fra Uniped. Denne prosjektgruppen kan utgjøre kimen til en permanent gruppe med ansvar for å bistå fakultetene/instituttene i arbeidet med kvalitetssikring av eksisterende så vel som nye studietilbud.

Arbeidsgruppen foreslår på denne bakgrunn at Studiekvalitetskomiteen bare vurderer eksisterende studieprogram i tilfeller hvor et fakultet/programstyre ber komiteen om en slik vurdering. Komiteens kapasitet til å håndtere slike forespørsler vil variere avhengig av om komiteen samtidig arbeider med søknader om oppretting av nye studieprogram, men arbeidsgruppen legger til grunn at komiteen vil kunne håndtere velbegrunnede forespørsler innen rimelig tid. I de fleste tilfeller er det naturlig at første henvendelse går til den foreslåtte Læringsdesigngruppen.

Vi viser til vedlegg 1 i rapporten for tabell med skjematisk oversikt over endringer i kvalitetssystemet.

Behandling i juniseminaret:

Det var enighet om at innspillene som kommer under behandlingen av saken, skal føres inn under vedtaksdelen fra septembermøtet. Endringene skal ikke legges inn i rapporten.

Innspill i juniseminaret:

- Det er viktig at programsterefunksjonen er tydelig definert og klart adressert, herunder at det går klart fram at programstyret har myndighet til å ta tak i problemstillinger på både program- og emnenivå.
- Det skal være en grundig emneevaluering hvert 3. år. Programstyret har ansvar for å vurdere om det er behov for hyppigere evalueringer enn hvert 3. år. Kolonne 1 i tabellen suppleres med et punkt om at programstyret kan vurdere hyppigere evaluering ved behov.
- Det bør også gå fram at programstyret kan vedta hyppigere programevaluering ved behov.
- "Si fra" kan brukes til å melde inn forhold som trenger oppfølging, og kan være en av flere kanaler til å melde fra i dersom emneevaluering hvert 3. år blir for sjeldent. Dette bør gå fram av tabellen som viser oversikt over evalueringer og revideringer, i kolonnen under emneevaluering.

Kvalitetsbasen:

- Kvalitetsbasen bør gjøres mer intuitiv. For å slå opp på et emne i basen i dag, må man først finne emnekode for å slå opp på rett plass i basen. Det bør være mulig å slå opp på navnet til emnet.

Forslag til

vedtak:

Utdanningsutvalget anbefaler styret å vedta forslag til endringer i UiBs kvalitetssystem som går fram av rapporten: «Revisjon av UBs system for kvalitetsarbeid i utdanningene», med tillegg av de innspill og presiseringer som kom under behandlingene av saken i Utdanningsutvalget. Kvalitetshåndboken oppdateres i henhold til rapport og innspill.

**Sak 51/18 Endringer i universitets- og høyskoleloven (uhl)-
endringer i grads- og studieforskriften**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Vedtakssak

Bakgrunn

Stortinget vedtok i juni 2018 en rekke endringer i uhl. Disse har tidligere vært til høring, og høringssaken ble drøftet i UU i november 2017 (sak 71/17). Lovvedtaket ble gjort i Stortinget 31.05., og endringene ble satt i kraft fra 01.07. I saken her gir vi en vurdering av hvilke av endringene som berører grads- og studieforskriften eller annet regelverk. Til slutt kommer en kort gjennomgang av andre forskriftsendringer som kan være aktuelle.

De endringene som må gjøres i forskriften, må vedtas av styret. Vi tar sikte på styrebehandling i september. I mellomtiden kan forskriftsbestemmelser som strider mot loven, ikke praktiseres etter ordlyden. Dette har vi gjort klart overfor fakultetene.

Kort gjennomgang av de enkelte lovbestemmelsene

- Sensorveiledning

§ 3-9 (2) siste setning lyder nå: Det skal utarbeides skriftlig sensorveiledning til alle eksamener. Forskriftens § 7.3.1 (5) sier at fakultetene «som hovedregel» skal ha ordninger for sensorveiledning, nivåkontroll eller andre tiltak for å sikre kvaliteten. Denne må endres, slik at den kommer i samsvar med loven. Også våre egne retningslinjer for sensorveiledninger må justeres. Videre må § 7.2 (3) justeres. Den sier at «dersom» det finnes sensorveiledninger, skal de være tilgjengelige for alle når sensuren er falt.

- Sammensatt skriftlig og muntlig vurdering.

Dette har lenge vært regulert i lovens § 3-9 (5). Den gjelder der karakteren er satt etter både skriftlig og muntlig, og karakteren på den skriftlige endres etter klage. Da skal det holdes ny muntlig også. Tidligere påbød loven ny muntlig bare dersom karakteren på skriftlig ble endret til det bedre, men nå gjelder det enhver endring. Forskriften har fra før av samme regel som loven nå har fått, jf. § 7.5 (4), og det kreves ikke endring. Selve regelen er imidlertid vanskelig å anvende i praksis, noe vi også påpekte i vår høringsuttalelse.

- Behandling av personopplysninger i studieadministrative systemer

Dette er primært den nye § 4-15, som skal sikre tilstrekkelig hjemmel for behandlinger som skjer allerede, jf. GDPR og den nye personopplysningsloven. Dette har så langt ikke vært regulert i forskriften, og det synes ikke å være grunn til det for framtida heller. Det primære tiltaket er personvernerklæringen:

<https://www.uib.no/personvern/118933/personvernerklæring>

Vi vil komme tilbake til Utdanningsutvalget med en orientering om UiBs arbeid med tilpasning til GDPR på utdanningsfeltet.

- Særlig om digital politiattest

§ 4-15 (5) gjelder digital behandling av politiattest. Den gir adgang til dette, og sier også at om attesten er utstedt digitalt, kan den kun leveres i digital form. Det er i seg selv en ønsket endring, men vi har ennå ikke digitale verktøy til å håndtere det. Det vil komme mot slutten av 2018, og for de attestene som leveres ved studiestart i år, kan vi ikke fullt ut oppfylle lovens krav.

- Begrunnelse for karakter; valg av skriftlig eller muntlig

Tidligere har regelen vært at sensor bestemmer. Etter lovens § 5-3 (2), siste setning, skal institusjonen bestemme. Det krever i seg selv ikke forskriftsendring, fordi forskriften aldri har regulert hvem som velger form på begrunnelsen. Det krever likevel en beslutning: Skal det kommet et sentralt påbud om skriftlig eller muntlig, eller skal avgjørelsen delegeres, og i så fall til hvem?

- Individuell klagerett på gruppeeksamen

Lovens § 5-3 (4) innfører individuell klagerett på gruppeeksamen. Dette har vi allerede i forskriften, jf. § 7.5 (3). Imidlertid sier forskriften at en eventuell endring gjelder for alle i gruppen, også de som ikke har klaget. Her har loven valgt motsatt løsning; en eventuell endring gjelder bare for de som har klaget. Forskriften må endres i tråd med dette.

- Vesentlig karakteravvik etter klage

§ 5-3 (6) innfører en ny regel: Dersom karakteren etter klage blir endret med to trinn eller mer, skal institusjonen «foreta ytterligere en vurdering før endelig karakter fastsettes.» Dette har ikke vært regulert i forskriften før, men bør antakelig inn. KD har i proposisjonen til loven uttalt at her er det rom for ulike måter å gjøre det på, og vår oppfølging av dette kan ikke bare være å endre forskriften. Regelen er likevel ment å gjelde først fra eksamener i studieåret 2018/-19.

Andre aktuelle endringer

- Sykdom ved eksamen

Dette gjelder primært reglene om gyldig fravær ved eksamen i forskriftens § 6.10. Det har kommet innspill fra flere om at disse er for rigide. Noe er relativt teknisk, herunder om dokumentasjon. Viktigere er at forskriften i liten grad er tilpasset andre vurderingsformer enn skoleeksamen, og at den ikke gir gode nok muligheter for tilrettelegging for studentene. Forutsigbarheten for studenter med ulike helsevansker eller funksjonsnedsettelse gjennom et studieløp er også noe problematisk, og forskriften bør legges bedre til rette her. Dette er likevel ikke tilstrekkelig gjennomarbeidet til at et forslag kan legges fram nå.

- Tilpasninger til KMD

Undervisnings- og vurderingsformene ved KMD er mangfoldige, og vi har ennå ikke hatt en systematisk gjennomgang av om forskriften er tjenlig for fakultetets behov. Det vil vi gjøre i høst, og det kan bli aktuelt med endringer.

- Praksis

Praksis ha lenge vært obligatorisk i en rekke utdanninger, og i mange tilfeller er det regulert i rammeplaner, studieplaner, emnebeskrivelser eller på annen måte. Videre blir praksis i form av arbeidslivserfaring i økende grad brukt også i utdanninger som ikke har lang tradisjon for det. Formålene er mange, og praksis er også ulikt innrettet. Det har likevel aldri vært noen systematisk gjennomgang av praksis på institusjonsnivå. Vi tar sikte på en slik gjennomgang, muligens i flere runder.

- Mindre endringer

Det kommer fra tid til annen innspill om formuleringer som kan være ugjenomtregelige, lite konsistente med det som står i andre bestemmelser i forskriften, eller lignende. Et eksempel er § 7.2.1, som gjelder forlengelse av sensurfrist «Når helligdager faller på en ukedag». Dette er lite presist, fordi det ikke inkluderer høytidsdager som også er offisielle fridager (1. og 17. mai). Forslag om dette vil komme sammen med forslag som gjelder sykdom ved eksamen, samt tilpasninger til KMD.

Videre behandling av endringsforslagene

Den formelle prosessen er som nevnt at styret gjør vedtak, og på de fleste punktene er det gitt hva vedtaket må være, fordi vi må følge loven. Som utvalget vil se, er det tre forskriftsendringer som foreslås, og alle følger direkte av loven. Vi tar sikte på å legge forslaget fram for styret i september 2018.

Sensorveiledning, begrunnelse, store karakteravvik, personvern

- Begrunnelse

Som nevnt ovenfor har verken forskriften eller annet lokalt regelverk tidligere regulert hvordan sensorene skal gi begrunnelse. I stedet er det bygd direkte på loven, som angir to mulige former: Skriftlig og muntlig, etter sensors valg. Når loven nå legger valget mellom de to formene til institusjonen, må UiB velge. Det er flere muligheter. Ett alternativ er et sentralt pålegg om den ene eller den andre formen. Dette kan eventuelt differensieres. En annen mulighet er at myndigheten til å velge form blir delegert til fakultetene, eventuelt med mulighet til å delegerer videre. I vårt brev til fakultetene la vi til grunn at inntil det er vedtatt noe annet, fortsetter den tidligere praksisen med at sensorene velger selv.

- Store karakteravvik

I proposisjonen til lovendringene skriver departementet at dette kan gjøres på flere måter. To eksempler som nevnes, er at de opprinnelige sensorene og klagesensorene sammen drøfter seg fram til en omforent karakter. Det kan også være aktuelt å trekke inn emneansvarlig. En annen mulighet som nevnes, er at det oppnevnes nye fagpersoner som vurderer om opprinnelig eller ny sensur er i samsvar med de fastsatte kriteriene. Også andre framgangsmåter er tenkelige. Uansett er det vesentlig at en slik prosess blir gjennomført så raskt som det er praktisk mulig og samtidig faglig forsvarlig.

I vårt brev til fakultetene i juni ba vi dem om å systematisere dokumentasjon, i hvert fall kvantitativt, dvs. statistikk. Vi oppfordret også til kvalitativ dokumentasjon, med tanke på læring i fagmiljøene. Når slike avvik skjer, kan det være at førstegangssensuren var mangelfull, men det kan også være klagesensuren som ikke er tilfredsstillende. En annen mulighet var at oppgaven ikke var godt nok kvalitetssikret, eller det kan hende at begge karaktervedtakene lar seg forsvare. Andre muligheter kan også tenkes, og derfor er det viktig at fagmiljøene høster og deler erfaringer systematisk.

Forslag til

vedtak

Utdanningsutvalget råder universitetsstyret til å gjøre disse endringene i «Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen» (strykninger markert med gult og gjennomstreking, tilføyinger med gult):

1. § 7.3.1 (5) skal lyde: Fakultetet skal **som hovedregel** ha ordninger for sensorveiledning **ved alle eksamener**. **Fakultetet kan også bruke** nivåkontroll eller andre tiltak som har til formål å sikre upartisk og faglig betryggende prøving.
2. § 7.5 (3) skal lyde: Ved gruppevurdering har hver enkelt student rett til å klage over sensuren. De øvrige studentene som har deltatt i gruppen, skal varsles om alle innkomne klager. Dersom karakteren blir endret etter klagebehandlingen, gjelder endringen **kun** for alle **studentene i gruppen, også for** de(n) som **ikke** har framsatt klage.
3. I § 7.7 skal et nytt punkt 4 lyde: **Dersom klagesensorene har endret karakteren med to karaktertrinn eller mer i forhold til den påklagde karakteren, skal fakultetet gjøre en ny vurdering før den endelige karakteren blir fastsatt.**

Ephorte: 2018/5048

**Sak 52/18 Studiepoenggivende emne for
studenttillitsvalgte**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Vedtakssak

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 5. september 2018

Ephorte: 2018/5048

Bakgrunn

Studentparlamentet har tidligere i år kommet med et innspill om at det opprettes et emne for studenttillitsvalgte slik at den erfaringen de får som tillitsvalgte gir uttelling i form av studiepoeng. I det vedlagte notatet har det blitt foreslått 15 studiepoeng.

SV-fakultetet og universitetsledelsen ba institutt for Administrasjon og organisasjonsvitenskap om å utarbeide en emnebeskrivelse. Dette notatet er vedlagt i sin helhet.

Sammen Råd og Karriere har et eget tilbud til studentorganisasjoner og studenter med verv, som heter Studentliv. Det vil derfor være nyttig å se på erfaringene herfra og om noe av dette kan integreres. Studentparlamentet har også vært i kontakt med HVL om deres kurs "Organisasjon i praksis" med emnekode MOS402, og mener det kan være mulig å få ta del i deres erfaringer.

Studentparlamentet har også foreslått at emnet burde ha undervisere fra både Adm.org og psykologi. Studentparlamentet ønsker å diskutere hvilket arbeidskrav det skal være i emnet, og hvordan man definerer målgruppen «studenttillitsvalgte».

Det har kommet inn følgende forslag til sammensetningen av gruppen:

En representant fra sammen råd og karriere (Tine Blomfeldt, ansvar for Studentliv)
Fag og forskningsansvarlig fra Studentparlamentet (Andreas Trohjel)
Studentrepresentant fra studentersamfunnet i Bergen (Jógvan Helge Gardar, nyvalgt leder)
En representant fra organisasjonspsykologi
En representant fra adm.org, (førsteamanuensis Dag Runar Jacobsen) leder for arbeidsgruppen
Sekretær fra Studieadministrativ avdeling

Forslag til

vedtak:

Det oppnevnes en arbeidsgruppe, med en sammensetning slik det er foreslått i saken.

Gruppen skal ha følgende mandat:

- utarbeide et forslag til emnebeskrivelse, inklusive klargjøring av studentenes arbeidskrav med utgangspunkt i den skissen som foreligger
- definere målgruppen for arbeidet
- utarbeide hvordan emnet skal organiseres og gjennomføres
- avklare emnets tilhørighet
- sikre at det blir et tverrfakultært tilbud

Emnet bør kunne ha oppstart høsten 2019.

Vedlegg: Skisse til emne. Notat skrevet av Kjetil Børhaug, institutt for Adm.org.

Bakgrunn

Fakultetet og Universitetsleiinga har bede institutt for Administrasjon og organisasjonsvitenskap om å utarbeida og tilby eit emne for studenttillitsvalde der den erfaringa dei får som tillitsvalde blir definert som praksis i eit 15 poengsemne om styring, organisering og leiing. I dette notatet vert nokre rammer for eit slikt studietilbod skissert.

Mål og innhald

Studiet må ha som overordna mål å gi innsikt i organisering, leiing, styring og demokratiske prosesser innanfor høgre utdanning. Det skal eit grunnlag for sjølvstendige vurderingar og analysar av problem på dette feltet. Men desse måla skal realiserast gjennom ein kombinasjon av studentane sin praksis i studentorganisasjonar og som studentrepresentantar på den eine sida og innsikt i leiingsteori, styringsteori, demokratiteori, offentleg politikk i høgre utdanning og organisasjonsteori på den andre. Ei hovudsak i studiet er at desse to elementa skal koplust saman. Praksis som studieelement inneber at erfaringar vert drøfta i lys av teoretiske rammer, ikkje at erfaring isolert er akademisk kvalifiserande.

Arbeidsformer og vurdering

Ein viktig del av studiet er den praksis deltakarane får gjennom dei verva dei har i ulike organ og studiet føreset at studentane innehar slike verv. Studiet vil gjennom seminar og forelesingar gi eit grunnlag for systematiske kartleggingar, undersøking og vurdering av og i eigen praksis.

Studiet vil leggja stor vekt på sjølvstudium, men vil ha nokre obligatoriske arbeidskrav om framlegging og diskusjon av eigne praksisanalysar og vurderingar.

Organisering av emnet

Emnet vil verta innleidd med 6 seminar a 3 timar der teoretiske perspektiv om demokrati, styring, høgre utdanning, leiing og organisering skal presenterast og der det skal vera tid til drøftingar av teori opp mot studentpraksis. Halvparten av desse må studentane vera til stades på for å kunna ta eksamen.

Neste fase er at studentane skal identifisera nokre problem, døme og utfordringar i eigen praksis med utgangspunkt i teoretiske perspektiv. Dette skal skrivast ut i eit essay, som er eit obligatorisk arbeidskrav.

Tredje fase er 2 forelesingar a 2 timar om forskingsmetode med vekt på organisasjon og leiing.

Fjerde fase er at studentane skal gjera ei lita undersøking av ei problemstilling knytt til eigen praksis, basert på dei teoretiske og metodiske ressursane som er gitt, og utarbeida ein prosjektrapport. Eit obligatorisk seminar der prosjekta skal bli presentert for medstudentar er eit arbeidskrav. Prosjektrapporten er eksamen. Det kan evt også vera ein sluttpresentasjonsdel med poster.

Praksisdelen stipulert til 10 sp og teoridelen til 5 sp.

Studiet er tilpassa studenttillitsvaldkvardagen med stort rom for sjølvstende men det er også tilpassa dei krav til teoretiske studium som må vera sentrale ved UiB.

Ressursar for emnet.

Det vil krevja ressursar å utvikla dette tiltaket, anslagsvis 100 arbeidstimar. Det vil vidare krevja 22 forelesingstimar, med faktor 5 vil det utgjera 110 arbeidstimar.

Studiet vil bli krevjande å administrera, det må derfor reknast 60 timar til emneansvar for det.

Studiet vil også krevja omfattande rettleiing fordi det er knytt til praksis. og vurderingsarbeid, samt deltaking på seminar i fjerde fase. Dersom det er 20 studentar vil dette utgjera om lag 200 timar.

Dette er ressursar som instituttet må få tilført, i alle fall i ein utprøvningsperiode på 2 år. Etter to år vil tiltaket byrja slå ut på studiepoengproduksjonen, det må då gjerast ei ny vurdering av korleis tiltaket skal finansierast. Det er svært krevjande for studentane å gjennomføra eit slikt opplegg, og det må derfor reknast med stort fråfall. Det vil seia at ressursane må dimensjonerast ut frå kor mange som tar til på studiet (evt møter på dei fyrste forelesingane) og ikkje på kor mange som fullfører.

Ut frå den samla personalsituasjonen og trongen for å kunne gjera eit utviklingsarbeid som grunnlag for tiltaket synest det mest rimeleg å sikta mot oppstart hausten 2018.

KjB

Ephorte: 2017/6062

**Sak 53/18 Fysiske læringsarealer for fremtiden- rapport
fra arbeidsgruppen for fysisk læringsmiljø**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Vedtakssak

Notat

Til: Universitetets Utdanningsutval

Frå: Studieadministrativ avdeling

Møte: 5. september

Bakgrunn

Kunnskap og læring oppstår og blir utvikla i fellesskap mellom undervisarar og medstudentar. Læring skjer i organiserte og uorganiserte situasjonar, og i fysiske og digitale rom. Etter mange år med fokus på det digitale læringsrommet, har det fysiske læringsmiljøet fått auka merksemd den siste tida. Samstundes har utviklinga av dei digitale læringsflatene, både organiserte og uorganiserte, ført til at studentane ikkje lenger er avhengige av å vera fysisk til stades på campus i same grad som tidlegare. Mange av universitetets bygningar er dessutan formgitt til heilt andre funksjonar og etter heilt andre pedagogiske prinsipp enn dei vi arbeider etter i dag. Undervisningsromma utgjør på mange måtar ein «bygd pedagogikk» som verkar konserverande og styrande for kva type handling som finn stad i desse bygningane.

I 2017 vedtok Universitetsstyret *Handlingsplan for kvalitet i utdanning 2017-2022* og ein *Masterplan for areal 2018-2040*. Begge desse styringsdokumenta understrekar viktigheita av å byggja fleksible undervisningsrom som legg til rette for auka samhandling og nye undervisnings- og læringsformer. For å understøtta dei overordna målsetjingane om betra kvalitet i utdanningane, er det viktig å sjå på campusutforminga og i samsvar med dei undervisningspraksisane UiB ønskjer å fremja i utdanningane. 24. mai 2017 sette difor Utdanningsutvalet ned ei arbeidsgruppe med følgjande mandat (sak 28/17):

- å utarbeide forslag til hvordan eksisterende læringsarenaer best kan utnyttes, med hensyn til fleksibilitet og funksjonalitet
- foreslå hva som bør vektlegges når det gjelder utforming av fysisk læringsmiljø ved rehabilitering av bygg og i nybygg
- å definere hvilke områder som er viktigst å prioritere, og med utgangspunkt i disse foreslå noen pilotprosjekter, der evaluering også skal inngå

Arbeidsgruppa for fysisk læringsmiljø har hatt følgjande samansetjing:

Ivar Nordmo, leiar av arbeidsgruppa (UPED)

Edvin Schei, Institutt for global helse og samfunnsmedisin (MED)

Ove Botnevik (EIA), frå november 2017 erstatta av Kjartan Nasset (EIA)

Maria-Carme Torras Calvo (Universitetsbiblioteket)

Henriette Vågen Aase (Studentrepresentant), frå august 2017 erstatta av Nikolai Klæboe

Natalie Johnsen (Studentrepresentant)

Cecilie Boge (SA), sekretær

Eli-Kirstin Eide, Institutt for design (KMD), blei med i arbeidsgruppa frå august 2017

Arbeidsgruppas arbeid

Arbeidsgruppa har hatt 14 møter frå juni 2017 til august 2018, som m.a. har inkludert omvisingar på alle UiBs fakultet. I tillegg har fleire av medlemmene vore på ekskursjonar til University of Helsinki og Aalto University i Finland, Karolinska Institutet i Stockholm og NTNU i Trondheim.

Som ein del av arbeidet til gruppa, har det blitt gjennomført ei pilotkartlegging av bruken av uformelle læringsareal (lesesalar, kollokvierom, ferdigheitssenter, bibliotek, kantiner, møteplassar i gangområde o.l.) ved UiB. I tillegg har to grupper masterstudentar ved Institutt for design utarbeidd ny designplan for to av UiBs uformelle læringsareal med stort forbettringspotensial: Atriet i Bygg for biologiske basalfag ved Det medisinske fakultet og store deler av første etasje i Bibliotek for humaniora.

Arbeidsgruppas hovud anbefalingar:

- UiB bør etablera ein sentralt plassert funksjon som har det strategiske ansvaret for utvikling av det fysiske læringsmiljøet.
- All utvikling av læringsareal bør styrast etter uttalte pedagogiske prinsipp som er støtta av forskning på læring og undervising i høgare utdanning, og av systematisk kunnskap om den faktiske bruken av UiBs eksisterande læringsareal. Begge delar manglar i dag.
- UiB bør gå detaljert gjennom alle undervisningsrom og greia ut korleis ein betre kan leggja til rette for studentaktive læringsformer. I dag har for mange undervisningsrom "klasserom-oppsett" med AV-utstyr som legg opp til lærarstyrte presentasjonar.
- UiB bør prioritera rom som er spesielt tilrettelagt for studentaktive læringsformer i nybygg.
- UiB bør oppgradera dei uformelle læringsareala slik at studentar i større grad brukar campus til studiar når dei ikkje har undervising. UiB må tilby godt utforma plassar både til samarbeid og til individuelle studiar.

Forslag til

vedtak:

Utdanningsutvalet støttar tilrådingane i rapporten frå arbeidsgruppa for fysisk læringsmiljø, og ber om at rapporten vert lagt fram for universitetsstyret.

Sak 55/18 Forsikringsordninger for studenter

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat**Til: Utdanningsutvalget****Fra: Studieadministrativ avdeling****Møte: 5. september 2018**

Ephorte: 2018/5047

Bakgrunn

Dette er en sak som ble behandlet i Læringsmiljøutvalgets møte 9. april 2018. Framstillingen her bygger på LMU-saken. Den var også til behandling i UUs møte 9. mai, men da ble den utsatt.

Spørsmålet om studenter og forsikring og tilstøtende rettigheter er komplekst. I saken her konsentrerer vi oss om følgende hovedpunkter:

- Norske studenter i Norge; på campus, i felt/på tokt og i studiesituasjonen ellers
- Studenter i praksis; yrkesskedeforsikring
- Innreisende og utreisende utvekslingsstudenter; trygde- og forsikringsrettigheter, informasjon m.v.
- Muligheten for en generell forsikringsordning for studenter, for eksempel gjennom samskipnadene.

Norske studenter i Norge

Dette omfatter, noe forenklet, alle som ikke er utenlandske borgere og som studerer i Norge. Disse har ikke forsikring i egenskap av studenter. De har likevel omfattende rettigheter, gjennom Folketrygden og på andre måter. Dette omfatter rett til helsehjelp, i hovedsak gratis (egenandeler kreves for en del tjenester), og rett til trygdeytelser dersom de får sykdom eller skader som medfører langsiktige utgifter eller som hindrer dem i å arbeide eller å studere. Dermed er norske studenter i Norge i hovedsak godt dekket dersom de blir syke eller skadet, også sammenlignet med mange andre land.

Dersom studenter ønsker beskyttelse mot utgifter på grunn av sykdom eller skade utover det som følger av helse- og trygdelovgivningen, må de tegne privat forsikring. Universitetet, som statlig institusjon, har ikke anledning til å kjøpe forsikring for verken ansatte eller studenter. Dette er det såkalte selvassurandørprinsippet, som kan forklares som at «Staten er sitt eget forsikringsselskap». Det innebærer at dersom en student blir skadet eller syk, og universitetet har ansvaret for dette, skal staten betale erstatning etter vanlige erstatningsrettslige regler.

Dersom studenter selv er ansvarlige for at andre personer blir skadet eller syke, eller de gjør skade på bygninger eller materiell, blir de i utgangspunktet nødt til å bære den økonomiske belastningen med dette selv, med mindre de har sin egen ansvarsforsikring.

Studenter i praksis

Den direkte foranledningen til at dette kommer opp nå, er henvendelser fra Det juridiske fakultet og fra KMD. Fra Juridisk fakultet peker man på en del uavklarte typesituasjoner, så som norske studenter i praksis i utlandet, samt behov for rettslige avklaringer på andre felt, ev. lovendringer, jf. vedlegget. KMDs henvendelse nylig gjaldt musikkterapistudenter i praksis. Slik praksis kan være på steder med mer enn dagligdags risiko for vold eller andre

farlige hendelser, så som i fengsler, psykiatriske institusjoner osv. Det er ingen ordnet tilstand når det gjelder yrkesskadedekning for disse studentene.

Arbeidstakere har rett til yrkesskadedekning etter yrkesskadeforsikringsloven. Dette gjelder også studenter i praksis, og det er praksisstedet som skal kjøpe slik forsikring. Det gjøres i liten grad. Dels er mange praksissteder ukjent med denne plikten, og dels blir det oppfattet som et ansvar for universitetet. Flere praksissteder har også vist til at det kan være krevende å administrere yrkesskadeforsikring for studenter, særlig fordi de er på praksisstedet i kort tid. Dette kan gi høye administrasjonskostnader, og dermed høye premier, og i tillegg en uforholdsmessig arbeidsbelastning for praksisstedene.

Yrkesskadeforsikring har størst betydning dersom en student får en skade eller sykdom som gir en økonomisk belastning som er større enn det som dekkes etter trygdelovgivningen. Dette kan være langvarig eller livsvarig skade eller sykdom; dødsfall, særlig dersom studenten etterlater seg mindreårige barn; eller mén som ikke hindrer deltakelse i yrkeslivet, men som likevel påvirker livskvaliteten.

Dersom det skjer en slik skade, og yrkesskadeforsikring mangler, har yrkesskadeforsikringsloven en «nødløsning»: Skaden skal dekkes av en pool av alle forsikringsselskapene som deltar i ordningen. Det er likevel utilfredsstillende å basere seg på dette; det trengs en ordning innenfor normalløsningen. Dette er nødvendig for å sikre studentene, men ikke minst for at vi kan opprettholde og utvide mulighetene for praksis i løpet av studiene, slik det forventes i Meld.St. 16 (20016-2017) Kultur for kvalitet.

Innreisende og utreisende utvekslingsstudenter

Også her er situasjonen at studenter har omfattende rettigheter, og at de fleste er godt dekket i de fleste situasjoner. Det er likevel en del utfordringer. Generelt kan det sies at for studenter som kommer fra EØS-land, er situasjonen relativt uproblematisk. For studenter fra andre land er den mindre oversiktlig, fordi rettigheter i Norge avhenger av lovgivningen i hjemlandet og hvilke avtaler landet har med Norge. Det er ikke alltid enkelt å finne eller å formidle informasjon om dette.

For innreisende studenter er blant annet informasjon vanskelig, både overfor studentene selv og overfor hjemmeinstitusjonen. Ett eksempel:

- En amerikansk student har helseforsikring gjennom sin mors forsikringsselskap i USA. Dersom studenten kommer på sykehus i Norge, skal det amerikanske forsikringsselskapet dekke utgiftene, men det er usikkert om helseforetaket kan fakturere forsikringsselskapet direkte, eller om studenten (dvs. hans mor) må betale selv og deretter få refusjon fra forsikringsselskapet. På telefon opplyser NAV at det avhenger av vilkårene i den amerikanske forsikringsavtalen. I dette tilfellet viste det seg at det var «betal selv, krev refusjon senere» som var svaret.

Da saken sist var til behandling i UU, viste vi til arbeidet med søknader om frivillig medlemskap i Folketrygden for innreisende studenter fra utlandet. Her har det nå skjedd en endring, som forenkler ting noe, ved at NAV har fått anledning til å rekvirere såkalte D-nummer (enkelt sagt et «fødselsnummer light» for utlendinger som skal være her mindre enn seks måneder). Studenter som skal være her mer enn seks måneder, skal ha fødselsnummer, som Folkeregisteret utsteder.

Generelt er det også et problem at mye viktig informasjon, fra NAV og andre, kan være vanskelig å finne, og kan være lite utfyllende.

For utreisende studenter er situasjonen oftest enklere, fordi disse har omfattende rettigheter etter norsk lovgivning. Det kan likevel oppstå situasjoner der dette er utilstrekkelig. Ett eksempel er at i noen land kan man bli avkrevd betaling for sykehusopphold. For å avklare situasjonen der og da, kan det være avgjørende at man har privat forsikring. Et annet eksempel er at en del vertsinstitusjoner ute forventer at innreisende studenter har ansvarsforsikring, noe de ikke har – og heller ikke kan få – gjennom UiB.

Behandlingen i Læringsmiljøutvalget

Utvalget pekte på at dette er spørsmål som angår hele uh-sektoren, men at andre statlige institusjoner synes å ha kommet like kort som UiB. Fra Sammen ble det opplyst at forsikring for studenter har vært drøftet ved noen få anledninger, men at konklusjonen har vært at det kan bli dyrt og vanskelig å få til. Dersom noe skal være mulig å oppnå via samskipnadsordningen, bør det tas opp ganske bredt. Utvalget antok at forsikring for studenter bør spilles inn i lovsammenheng, og ellers gjennom Universitets- og høgskolerådet.

Rett, plikt og politikk

Yrkesskadedekning i praksis er en rettighet som studenter har i dag, og spørsmålet er hvordan dette skal bli reelt. Som nevnt er dette praksisstedenes ansvar, og UiB har strengt tatt ikke plikt til å foreta seg noe med saken. Dette er likevel utilfredsstillende, og vi bør ta noen initiativer. Erfaringen gjennom mange år har vist at yrkesskadedekning i praksis er en tung materie, og ingen statlige institusjoner har, etter det vi vet, kommet fram til en god ordning. Hva som er en god angrepsvinkel her, er ikke enkelt å si. En mulighet er å begynne med et samarbeid med utvalgte praksissteder og jobbe fram gode modeller, som så kan brukes mer allment. En annen mulighet er å løfte det hele opp på et nasjonalt nivå, så som til UHR, med tanke på lovendringer eller nasjonale avklaringer på annen måte. Det kan være en naturlig oppfølging av UHRs egen rapport om trygde- og forsikringsspørsmål fra 2012 (lenke helt til slutt). Eller man kan prøve begge deler.

Trygderettigheter og helsehjelp er også noe som studenter har rett til i dag, selv om reglene er ulike for ulike grupper. Her er hovedsaken først og fremst å hjelpe studenter med informasjon, slik at de vet hvilke rettigheter de har og hvordan disse kan sikres. Erfaringen er dessverre at det som finnes hos NAV og andre offentlige instanser ikke alltid er til god nok hjelp. Vi kan, gjennom praktisk erfaring, bygge opp vår kompetanse. Det er en risiko for at det kan bli en langsom og møysommelig prosess, og det hadde vært bedre med et koordinert samarbeid med blant andre NAV, slik at informasjonen kan bli mer utfyllende og treffsikker.

Det mest vidtrekkende spørsmålet er om det bør etableres en generell forsikringsordning for studenter, for eksempel gjennom samskipnadene. Det er ikke innlysende at det er gjennomførbart. For det første er det noe som ingen har gjort før, slik at kompetanse og kapasitet må bygges opp fra grunnen, og det vil være krevende. For det andre finnes det et alternativ, nemlig å overlate det hele til det private markedet. Mange forsikringsselskaper

tilbyr egne ungdomspakker, og NSO har også jobbet en del med dette, jf. denne nettressursen: <https://www.student.no/studentforsikring/>

Dersom «samskipnadssporet» skal utforskes, er det naturlig at UiB retter en forespørsel til Sammen, som så må ta stilling til om dette er noe de vil vurdere å prøve. Det må understrekes at selv om Sammen ønsker å gå videre med et slikt prosjekt, må vi forvente at også UiB legger en god del arbeid i prosessen.

Drøftingsspørsmål - Hva kan gjøres?

- Hva gjør fakultetene i dag, med tanke på informasjon til studenter og praksissteder?
- Prioritering. Vi bør antakelig først «få skikk på» det som allerede gjelder, så som yrkesskadedekning i praksis og bedre informasjon om trygderettigheter o.l.
- Alminnelig forsikringsordning. Er dette noe som det er grunn til å gå videre med? Med en for ambisiøs tilnærming kan vi risikere å bruke mye ressurser og oppnå lite.

Lenke til UHR-rapport: https://www.uhr.no/f/p1/i6b53e50d-188d-4c82-a563-3a20b6e0f1a3/rapport_forsikring-erstatning-studenter.pdf

Studieadministrativ avdeling

Referanse

2018/2105-JOSP

Dato

07.02.2018

Yrkesskadeforsikring for studenter i praksis. Behov for avklaring.

Vi viser til Meld. St. 16 (2016 – 2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning, og den betydelige vekt som er lagt på å styrke utdanningenes kontakt med praktisk arbeidsliv. Også fra studenthold registreres ønske om økt tilbud om praksis i studiet.

I denne sammenhengen har vi satt i verk tiltak for å etablere praksisemner i masterstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen. I denne prosessen er vi blitt oppmerksom på spørsmålet om **yrkesskadeforsikring for praksisdeltakerne**.

Yrkesskadeforsikring er i utgangspunktet obligatorisk, jf. Yrkesskadeforsikringsloven (LOV-1989-06-16-65)¹ § 3 første ledd. Forskriften til loven (FOR-1989-10-13-1041)² gir anvisning på enkelte unntak, men vi kan ikke se at studenters praksisperiode i en ordinær bedrift kan være unntatt. Heller ikke Veiledning til yrkesskadeforsikringsloven³ gir svar på våre spørsmål.

I folketrygdloven (LOV-1997-02-28-19)⁴ heter det i § 13-10 at «studenter ved universiteter eller offentlige høyskoler» er yrkesskadedekket (første ledd) for «yrkesskader som de blir påført på undervisningsstedet i undervisningstiden» (tredje ledd første punktum).

Videre noterer vi at «deltakere i arbeidsrettede tiltak» er dekket, men dette gjelder utelukkende «arbeidsrettede tiltak, kurs eller lignende i regi av Arbeids- og velferdsetaten, i kvalifiseringsprogram i kommunal regi, eller i program i henhold til introduksjonsloven», jf. § 13-11 første ledd. Her er «undervisningsstedet i undervisningstiden» supplert med «arbeidsstedet i arbeidstiden». Studenter i praksis kan ikke omfattes her etter bestemmelsens ordlyd.

Videre ser vi at rundskriv fra Rikstrygdeverket Yrkesskadekontoret 01.05.97⁵ går inn på så vel «undervisningsstedet» som «undervisningstiden». Undervisningsstedet er ikke bare skolens område, men «også andre steder hvor elevene/studentene oppholder seg *under skolens/universitetets tilsyn* i

¹ <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1989-06-16-65>

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1989-10-13-1041>

³ <https://www.yff.no/om-yff/yforsl/>

⁴ <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1997-02-28-19>

⁵ <https://www.nav.no/rettskildene/Rundskriv/13-10-elever-studenter-o.a>

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det juridiske fakultet
Telefon 55589500
post@jurfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7806
5020 Bergen

Besøksadresse
Dragefjellet, M.
Lagabøtespl. 1
Bergen

Saksbehandler
Johanne Spjelkavik
55589517

side 1 av 3

undervisningsøyemed» [uthevet her]. Her anser vi at «under universitetets tilsyn» er et operativt vilkår, og at det ikke er opplagt at studenter i praksis i bedrifter utenfor universitetet er omfattet. Her kan det likevel være spørsmål om universitetets forhåndsgodkjenning av praksisstedet kan forståes som «tilsyn» i denne sammenhengen – det er likevel så vidt uklart at vi ikke finner å kunne legge en slik forståelse til grunn uten videre.

Vi er etter dette kommet i alvorlig tvil med hensyn til krav om yrkesskadeforsikring for studenter i praksis. Først og fremst frykter vi at våre studenter kan komme i en dårligere stilling med hensyn til yrkesskadeforsikring når de er i praksis, enn det som gjelder mens de er «på undervisningsstedet i undervisningstiden» og det som gjelder for øvrige ansatte på praksisstedet.

Så vidt vi har kunnet bringe i erfaring, har ikke alle utdanningsinstitusjoner aktualisert spørsmålet om yrkesskadeforsikring for sine praksisstudenter – tilsynelatende av ulike grunner. Samtidig mener vi å lese ut av de nevnte kildene at vi er pålagt å påse at praksisbedriftene faktisk tegner yrkesskadeforsikring for praksisstudentene.

Vi forstår det sånn at yrkesskadeforsikring tegnes for et antall ansatte innenfor bestemte intervaller, ikke for angitte individer. I så måte kan vi «håpe» at en eller to praksisstudenter kan innpasses i det aktuelle intervallet hos den enkelte praksisarbeidsgiver. Dette forutsetter at vi må forsikre oss om at praksisarbeidsgiveren faktisk har tegnet yrkesskadeforsikring. Det vil likevel være vanskelig for oss å sikre at det antallet de har forsikring for, også kan romme praksisstudenten(e).

Særlig om utenlandsstudenter

Videre forstår vi rikstrygdeverkets rundskriv sånn at studenter som studerer i utlandet er omfattet av obligatorisk yrkesskadeforsikring – forutsatt at de er norske statsborgere og studerer med lån eller stipend fra Statens lånekasse for utdanning.

Vi legger til grunn at vilkåret om norsk statsborgerskap nå må fortolkes slik at det dekker alle EU-/EØS-borgere.

Dette reiser to spørsmål fra oss: For det første: vi antar at den samme begrensingen med hensyn til «undervisningsstedet i undervisningstiden» gjelder her, sånn at praksis under utvekslingsoppholdet i utgangspunktet ikke er dekket. For det andre: Hvordan vil det forholde seg for studenter som ikke er norske statsborgere (EU-/EØS-borgere) og/eller ikke har lån eller stipend fra Statens lånekasse for utdanning? Den store hovedregelen er jo at de to vilkårene er oppfylt, men unntaksvis vil de ikke være det. Etter vår oppfatning burde alle studenter med lovlig opphold i Norge og studieplass ved en (akkreditert) norsk institusjon innen høyere utdanning, være dekket.

Vi anser at alle disse spørsmålene ville blitt besvart dersom «på undervisningsstedet i undervisningstiden» i folketrygdloven § 13-10 tredje ledd ble utvidet til også å omfatte *på arbeidsstedet i arbeidstiden i studiepoenggivende praksis i et studieprogram* etter en analogi med det utvidete anvendelsesområdet for § 3-11. En slik utvidelse ville sikre at praksisstudenter har den samme dekning som studenter som ikke er i praksis. Dette ville etter vår oppfatning være det mest nærliggende alternativet.

Etter dette ser vi behov for en konkret avklaring av følgende:

1. Må vi pålegge bedrifter som tilbyr våre studenter praksisarbeidsplasser å dokumentere at de har tegnet yrkesskadeforsikring og at denne også vil omfatte studentene?

Dersom slike forsikringer tegnes individuelt, frykter vi at et slikt pålegg vil kunne ha en uheldig effekt med hensyn til rekruttering av praksisplasser.

2. Vil UiB be Kunnskapsdepartementet vurdere å initiere
 - 2.1. en utvidelse av området for yrkesskadedekning til å gjelde «tellende praksis» i studiet, i tillegg til «undervisningsstedet i undervisningstiden» (folketrygdloven § 3-10 tredje ledd)?Alternativt
 - 2.2. en utvidelse av kretsen av unntak i pkt. 1 nr. 5 i yrkesskedeforskriften? Dette ville eventuelt kunne pålegge studentene å tegne egne forsikringer.Etter vår oppfatning er alternativ 2.1 klart å foretrekke.
3. Vi har behov for en avklaring av hvordan yrkesskedeforsikringen forholder seg til studenter i praksis i utlandet
 - 3.1. når vilkårene om lånekassefinansiering og norsk statsborgerskap (EU-/EØS-borgerskap) er oppfylt
 - 3.2. når ett av vilkårene eller begge *ikke* er oppfyltEtter vår oppfatning burde alle studenter med lovlig opphold i Norge og studieplass ved en (akkreditert) norsk institusjon innen høyere utdanning, være dekket.

Vennlig hilsen

Karl Harald Søvig
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

Ephorte:

Sak 56/18 Tilbakemelding fra etatsstyring

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Drøftingssak

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 5. september 2018

Ephorte:

Bakgrunn

Vedlagt i denne saken er departementets tilbakemelding på UiBs Årsrapport (2017-2018), Tilstandsrapport for høyere utdanning 2018, Nøkkeltall for statlige universiteter og høyskoler 2018 og resultatrapporteringen til DBH. Det er ikke avholdt noe fysisk møte denne gangen.

I tilbakemeldingen blir det blant annet lagt vekt på følgende:

- Revisjon og studiegjennomføring: Det framgår av universitetets handlingsplan for kvalitet i utdanning at kvalitetssikringssystemet skal revideres. Departementet forventer i den forbindelse en større gjennomgang av studieprogramporteføljen, og de forventer å se tydelige resultater i form av reduksjon i frafall og økning i kandidater som fullfører på normert tid. De ber om at universitetet i neste årsrapport legger ekstra vekt på omtalen av både problembeskrivelse/analyse og målrettede tiltak som er iverksatt for å bedre studiegjennomføringen.
 - ❖ Til drøfting: Hvordan følger vi opp dette videre?
- IKT og bruk av midler: Departementet registrerer at UiB bruker tildelte midler til studieplasser i IKT til å øke opptaksrammene i viktige fag som datasikkerhet. Departementet forventer at IKT-studieplassene som Stortinget har bevilget midler til følges opp.
 - ❖ Til drøfting: Hvordan har vi fordelt studieplassene, er det noen utfordringer her?
- Utveksling: Departementet forventer at UiB ser på ubalansen mellom inn-og utreisende studenter, og at antallet utreisende studenter tar seg opp igjen. Det forventes også videre satsning på Erasmus+.
 - ❖ Til drøfting: Hvordan får vi flere studieprogram med i utprøving av pilot på obligatorisk utveksling? Hvordan får vi synliggjort det reduserte byråkratiet vi har fått til rundt utveksling?
- Helsefagutdanningene med aktivitetsmål: i kommende årsrapport må det rapporteres på hvilke tiltak som settes inn for å nå kandidatmålene
 - ❖ Til drøfting: Hvilket tiltak har vi?
- Ruste kandidatene for arbeidslivet: det er viktig at institusjonene på Vestlandet finner en form på Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) som løser regionens samfunnsoppdrag.
 - ❖ Til drøfting: Hvordan kan fakultetet bruke det regionale forumet? Kommentar: Vårt Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) er lagt ned, og integrert inn i Kompetanseforum ved Hordaland Fylkeskommune. De hadde sitt første møte i mars 2018, og der bidro vår rektor. Se mer på nett:

- ❖ Hvordan får vi til piloter på arbeidslivserfaring?
- EVU: departementet regner med at innsatsen fortsetter for å videreutvikle EVU-tilbud innenfor UiBs strategiske profilområder og klynge-satsninger gjennom den nye handlingsplanen for EVU. Positivt med tverrfaglig satsning også her.
 - ❖ Kommentar: det er oppnevnt en styringsgruppe som skal vurdere organiseringen av universitetets Etter- og videreutdanningsvirksomhet. Mandat og sammensetning følger vedlagt til saken.
- Lærerutdanningen: departementet forventer at måltallene for PPU nås.
 - ❖ Kommentar: UiB har lagt opp til å gi tilbud for å sikre at vi har 211 semesterregistrerte studenter 1.februar, som tilsvarer aktivitetskravet
- Humaniora: arbeidet med oppfølging av FNs bærekraftsmål vil være et sentralt element i universitetets utdanningsprogrammer og forskningsstrategier. Humanioradimensjonen vil kunne være en viktig del av oppfølgingen av bærekraftsagendaen.
 - ❖ Til drøfting: Hvordan følger vi opp FNs bærekraftsmål?
 - ❖ Kommentar: UU har nedsatt en egen arbeidsgruppe som skal jobbe med utfordringene

Oppsummerende drøftingspunkt:

I hovedsak; hvordan følger vi opp disse punktene videre?

Har vi de programmene vi skal ha?

Har vi hatt en gjennomgang av alle studieprogrammene mht læringsutbytte?

Hva er status på de punktene som angår utdanning (jfr Utviklingsavtalen)?

Saken legges fram til Utdanningsutvalget for drøfting.

Vedlegg følger:

1. Brev fra KD
2. Tilbakemeldingen fra KD (5 sider)
3. Oppnevning av styringsgruppe for å vurdere organisering universitetets Etter- og videreutdanningsvirksomhet

4. Utviklingsavtalen. Forslag fra UiB oktober 2017 (3 sider)
5. Utviklingsavtalen. Tildelingsbrev fra KD desember 2017 (20 sider, ligger som eget vedlegg ved saksutsending).

Referanse

2018/7331-LAM

Dato

19.06.2018

Oppnevning av styringsgruppe for å vurdere organisering universitetets Etter- og videreutdanningsvirksomhet

Bakgrunn

Etter- og videreutdanning, og livslang læring prioriteres høyt nasjonalt og regjeringsplattformen har også livslang læring som et eget punkt med fokus på å legge til rette for bedre kompetanse- og karriereutvikling på ulike arenaer og gjennom hele livet. Regjeringen vil blant annet utarbeide og igangsette en kompetansereform og vurdere incentivordninger for livslang læring.

Universitetsstyret vedtok i sak 11/18 en ny handlingsplan for etter- og videreutdanningsvirksomheten ved UiB. Planen er konsentrert om fire innsatsområder:

- Innsatsområde 1: EVU og arbeidslivet
- Innsatsområde 2: EVU og skolen
- Innsatsområde 3: EVU og UiBs satsingsområder og kunnskapsklynger
- Innsatsområde 4: EVU og digitalisering

Realiseringen av mål og tiltak innenfor de fire innsatsområdene krever et målrettet arbeid og et bredt engasjement og innsats fra ulike fagmiljøer ved UiB.

Organisasjonsgjennomgang

UiBVidere er i dag organisert som en enhet ved Studieadministrativ avdeling og har primært ansvar for markedsføring av og opptak til fakultetenes tilbud innen EVU. I denne modellen må alle nivåene i organisasjonen ha et aktivt forhold til den nye handlingsplanen for å lykkes. Fakultetene må ta et tydelig ansvar for EVU-aktiviteten og økonomien på sitt eget fakultet. Samtidig må UiBVidere ha ansvar og virkemidler for å være tilrettelegger og pådriver for økt EVU-aktivitet.

Andre institusjoner har organisert EVU-virksomheten annerledes.. Måten EVU-virksomheten organiseres på antas å ha betydning for volumet, inntjeningen og arbeidslivsrelevansen av EVU-tilbudet. Som en viktig forutsetning for å implementere handlingsplanen vil universitetsdirektøren foreta en gjennomgang av organiseringen av EVU-virksomheten ved UiB.

Arbeidet organiseres med en styringsgruppe og en utførende prosjektgruppe.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55582000
post@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplass 1
Bergen

Saksbehandler
Laurice-Solveig Majlaton
Høie

side 1 av 2

Styringsgruppen vil ha følgende mandat:

- Å foreslå en hensiktsmessig organisering av Universitetets EVU virksomhet som legger til rette for en styrket innsats i form av nye utdanningstilbud og større volum. Organiseringen må ivareta et tett samspill med fagmiljøene.
- Anbefale finansieringsmodeller som både sikrer kostnadsdekning og en betydelig videreutvikling av EVU-tilbudet ved UiB.
- Anbefale hvordan tilbudet kan videreutvikles i nært samarbeid med andre relevante samfunnsaktører.
- Oppnevne prosjektgruppe og vedta prosjektgruppens mandat.

Som grunnlag for arbeidet bør det innhentes erfaringer fra ulike måter å organisere EVU-virksomheten fra andre institusjoner i sektoren.

Styringsgruppen får følgende sammensetning:

Viserektor Oddrun Samdal, leder

Jan Erik Askildsen

Kim Ove Hommen

Christen Soleim

Sonja Dyrkorn

Per Arne Foshaug

En fagforeningsrepresentant

En studentrepresentant

Arbeidet skal være ferdig innen 1. november 2018.

Vennlig hilsen

Dag Rune Olsen
Rektor

Kjell Bernstrøm
Universitetsdirektør

UNIVERSITETET I BERGEN

Rektor

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref

Vår ref

2015/11293-STVE

Dato

25.10.2017

Utviklingsavtalen 2018

Det vises til universitetets tidligere utkast til utviklingsavtale og departementets tilbakemeldinger i møte av 18.10.17.

Basert på diskusjonene i dette møtet foreslås følgende utforming av universitetets utviklingsavtale for perioden 2018- 2020:

Innledning

Universitetet i Bergen vedtok i 2015 strategi for perioden 2016-2022 med tittelen Hav, Liv og Samfunn. Strategien vil være førende for målene i utviklingsavtalen.

Utviklingsmål for UiB

1. UiB skal ha en internasjonalt ledende posisjon innenfor universitetets strategiske forskningsfelt marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer

Universitetet i Bergen er et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet innenfor en rekke fagområder. Samtidig har universitetet tradisjon for og et fortrinn innenfor marin forskning, klima og energiomstilling, og globale samfunnsutfordringer. Denne rollen skal videreutvikles og styrkes. Slik kan UiB best fremstå som et offensivt, utadvendt og samfunnsengasjert universitet. UiB skal frambringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format. Derfor vektlegges arbeid med vitenskapelig publisering med høy kvalitet og internasjonalt gjennomslag.

Kvalitet i forskning synliggjøres også gjennom forskningsmiljøenes evne til å konkurrere om ekstern finansiering og der gode evalueringer av søknader om eksterne forskningsmidler skal danne grunnlag for særlig prioritering. Det skal legges til rette for at våre fagmiljø skal konkurrere om slike midler.

Vurdering av måloppnåelse

Telefon 55 58 00 00
postmottak@uib.no
Internett www.uib.no
Org no. 874 789 542

Rektors kontor
Telefon 55 58 20 02
Telefaks 55 58 98 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Christies Gate 18
Bergen

Saksbehandler
Steinar Vestad
55589252

side 1 av 3

Måloppnåelsen innenfor satsingsområdene vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall innenfor følgende områder:

- Økt omsetning fra EU, med særlig fokus på H2020, NFR og andre eksterne kilder:
 - Måloppnåelse vurderes gjennom regnskapstall og søknadsaktivitet
- Etablering av program for utvikling og dyktiggjøring for forskningstalenter
 - Måloppnåelse vurderes basert på antall deltakere, forskningsbredde og publikasjonsaktivitet
- Økt antall siteringer
 - Måloppnåelse vurderes gjennom antall siteringer slik de framkommer i internasjonale rankinger.
- Øke antall publikasjoner i internasjonalt ledende tidsskrift
 - Måloppnåelse vurderes ut fra antall publikasjoner i kategori 2 i Kunnskapsdepartementets modell

2. UiB skal styrke utdanningskvaliteten

Meld. St. 16 - Kultur for kvalitet i høyere utdanning gir en tydelig retning for arbeidet med å heve kvaliteten på norsk høyere utdanning. Universitetet i Bergen har som hovedmål for utdanningen å tilby internasjonalt anerkjent forskningsbasert utdanning, med høy faglig kvalitet og vekt på dannelse, kritisk refleksjon og etisk bevissthet. Satsingen på utdanningsledelse, arbeidet med oppretting av nye og revisjon av eksisterende studier, utviklingen av underviserkompetanse og insentivtiltak er alle med på å styrke læringsmiljøet og bidra til studentenes læring. Det samme gjelder fagmiljøenes tilrettelegging for faglige arenaer der studenter og undervisere møtes og drøfter faglige, gjerne tverrfaglige, spørsmål, forskningstema og prosjekter. Slike arenaer er også viktige sosiale arenaer med betydning for studentenes trivsel og dermed læring

Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- Pilotering av modell for fremragende undervisning ved alle fakultet
 - Måloppnåelse vurderes ut fra at samtlige fakultet har program for fremragende undervisning. UiB ha en nasjonal ledende rolle i utvikling av slike programmer.
- Andel kandidater med utvekslingsopphold som del av sin grad
 - Måloppnåelse vurderes ut fra andel kandidater som har hatt utvekslingsopphold som del av sin grad
- Økt gjennomstrømming i studieprogrammene
 - Måloppnåelse vurderes ut fra antall kandidater som gjennomfører på normert tid på bachelor og masternivå.
- UiB skal øke sin deltakelse og utførelse i nasjonale konkurransearenaer for studiekvalitet
 - Måloppnåelse vurderes ut søknadsaktivitet og gjennomslag i nasjonale utlysninger
- Inngå samarbeidsavtale med UiO for å styrke forskning og utdanning i humanistiske fag
 - Måloppnåelse vurderes ut fra prosesser for nasjonal arbeidsdeling og samarbeid

3. UiB skal være en pådriver for innovasjon, næringsutvikling og omstilling i offentlig sektor

Regjeringen vil styrke konkurransekraften i næringslivet og har en ambisjon om at Norge skal bli et av de mest innovative landene i Europa. Langtidsplanen for forskning skal legge grunnlaget for et mer kunnskapsintensivt næringsliv med stor evne til omstilling og verdiskaping. I tråd med langtidsplanens ambisjoner skal UiB være en viktig pådriver for innovasjon, næringsutvikling og omstilling i offentlig sektor.

Med utgangspunkt i geografisk nærhet mellom ulike samarbeidspartnere, forsknings- og utdanningsaktører, fysisk samlokalisering og muligheter til å skape fremragende utdanning, forskning og innovasjon fortsetter arbeidet med å etablere kunnskapsklyngene. Klyngene baseres på tverrfaglig samarbeid for å løse komplekse tema og etableres på områder hvor UiB allerede har høy internasjonal faglig kvalitet, men også der hvor det er muligheter for omfattende samarbeid mellom fagmiljøer internt ved UiB og eksterne partnere i forskningsinstitusjoner, næringsliv, forvaltning og kultur- og samfunnsliv.

Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- Innen 2020 skal følgende klynger være i etableringsfase, helsecampus Årstad, marine klyngen, middelalder, klimaklyngen og energiklyngen
 - Måloppnåelse vurderes ut fra:
 - Framdrift i prosessene for etablering av klyngene
 - Utvikling av tverrfaglige studietilbud
- Øke etter- og videreutdanningstilbudet
 - Måloppnåelse vurderes ut fra omsetning og antall tilbud.
- Tildeling av minst ett Senter for forskningsdrevet innovasjon SFI eller tilsvarende virkemidler som for eksempel BIA og FME
 - Måloppnåelse vurderes ut fra søknadsaktivitet og gjennomslag i nasjonale utlysninger
- Økt antall uteksaminerte kandidater i lærerutdanningene
- Styrking av samarbeid om lærer/lektorutdanning på Vestlandet ved å:
 - Tilby fag til hverandre der institusjonene har komplementær kompetanse
 - Samarbeid om FoU og videreutdanningstilbud
 - Måloppnåelse vurderes ut fra framdriftsrapporter fra etablerte samarbeidsorgan mellom UiB og HVL

Dag Rune Olsen
rektor

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

**Sak 57/18 Studiestart og fadderuken 2018- rapport fra
fadderkoordinator**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 6. september

Ephorte:2014/5721

Bakgrunn

En rekke nye tiltak ble iverksatt etter at saken om studiestart og organisering av studentmottaket ble behandlet i universitetsstyret i 2013 (sak 5/13). Disse tiltakene er videreutviklet, og har bidratt til at mottaket av nye studenter er styrket og kvaliteten på fadderuken er hevet. Mediebildet av uken er også mer nyansert enn tidligere. Da universitetsstyret behandlet studiestart og fadderuken 2017 den 28.9 2017 (sak 105/17), ble følgende vedtak fattet:

- Universitetsstyret tar oppsummeringen til orientering og ber om at årets tiltak videreføres i 2018.

Forberedelser til studiestart

Gjennom utlysning av den sentrale potten på kr. 600.000 til aktiviteter i fadderuken blir det lagt til rette for at uken skal bli best mulig for de nye studentene. Midlene er øremerket til integrering av nye studenter i student- og universitetsmiljøet. Arrangement som har en solid faglig, kulturell, friluft eller sportslig profil vektlegges i vurderingen av søknadene. Blant arrangementene, som Læringsmiljøutvalget har tildelt midler til i år er: introduksjonsdag, idrettsdager, fjelltur, kulturvandring, utflukter, filmkveld, bedrift til bedrift, alternative rusfrie arrangement, og felles helhus-arrangementer på Kvarteret.

Utdanning i Bergen arrangerer årlig et møte om semesterstart. Målsetningen med møtet er erfaringsutveksling og samhandling blant aktører som er involvert i semesterstarten. Uønsket seksuell oppmerksomhet var tema for møtet som ble arrangert 16. april.

UiB arrangerer fadderkurs helgen før fadderuken starter. Viktige målsetninger med kurset er at fadderne skal få trygghet i rollen som faddere, oppnå en kompetanse som er nyttig under fadderuken og det skal være rusforebyggende.

Fire fadderkurs ble arrangert i helgen 11.-12. august. Sentrale tema på kursene var beredskap og sikkerhet, rusforebygging, førstehjelp, mediehandtering, rolleforståelse og inkludering. I tillegg holdt politiet innlegg. 971 faddere deltok på kursene.

Fadderuken

Fadderuken er en studentdrevet ordning, og i år har 1081 faddere bidratt. Fadderstyrene ved fakultetene har ansvaret for program og aktiviteter i fadderuken. Dette er et frivillig arbeid fra deres side.

Velkomstsereemonien, som markerte åpningen av det akademiske året, ble arrangert på Muséplassen 13. august. Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland var hovedtaler. Det var godt oppmøte.

Fadderkoordinator, Sara Ebling, har koordinert aktiviteter mellom ulike aktører for å gjøre den første uken for de nye studentene best mulig. Ifølge henne har fadderuken generelt gått fint i år, med mange gode tilbakemeldinger fra nye studenter, faddere og politiet.

Fadderstyrene har lagt et godt grunnarbeid i arrangementene, og det var godt oppmøte på arrangementene som var på dagtid og kveldstid. UiB arrangerte to fjellturer som fellesarrangementer, hvor det var ca. 100 med opp Fløyen og 250 over vidden. Det har i år vært mer fokus på fellesarrangementer for å skape bekjentskap på tvers av fakultetene og for å bruke pengene fra sentralpotten på en mer effektiv måte. Eksempelvis hadde HF og SV felles helhus på kvarteret, og MED, PSYK og MATNAT felles helhus på Kvarteret, hvor det har vært mange positive tilbakemeldinger.

Faddervaktordningen utgjør et viktig tiltak under fadderuken. UiB, BI, HVL, NLA, ViD, NHH, Sjøkrigsskolen og Høyskolen Kristiania har deltatt i ordningen. Ordningen ble arrangert av Mia Milde og fadderkoordinator med hjelp av flere titalls frivillige hver kveld. Faddervaktene gikk ute fra 22:00 til 02/03:00 hver kveld fra mandag til lørdag. Her ble det delt ut vann, bananer og boller, studenter ble fulgt hjem og spørsmål besvart. Faddervaktordningen har hatt tett samarbeid med politiet og Securitas, som er ansvarlige for vaktene på utestedene. Det har utelukkende vært positive tilbakemeldinger til ordningen, og den har flere ganger vist seg å være viktig. Det observeres en del fyll blant studentene og noen følges hjem. Å redusere bruk av alkohol i fadderuken er et tema som UiB vil fortsette å arbeide med til neste fadderuke.

Mottaket ved fakultetene spiller en viktig rolle i å gjøre velkomsten for de nye studentene best mulig. Tilbakemeldingen fra fakultetene viser et variert og godt tilbud, der det legges til rette for ivaretagelse av faglige og sosiale behov på en god måte, noe som også fremmer inkludering og følelse av tilhørighet. (Se vedlegg 1).

Mediedekning

I år har det vært i overkant av 20 registrerte saker som omtaler fadderuken ved UiB. Om man også medregner saker om studiestart, er tallet høyere. Det var bare ni registrerte medieoppslag om fadderuken på UiB i 2017, noe som trolig hadde en sammenheng med den brede dekningen av innbruddet i Universitetsmuséet. I 2016 var det 45 oppslag, og året før 30 oppslag om samme tema. Majoriteten av sakene i år kan sies å være positive for UiB som for eksempel dekningen av fadderkursene på Dragefjellet. Det har også vært noen uheldige oppslag knyttet til fyll under fadderuken. Men de negative sakene er klart færre enn de mer positivt ladede, og klart færre enn for bare noen år siden. Alkoholforbruket har også vært et tema i dekningen av fadderuken på nasjonalt plan.

Oppsummering

Fadderuken er en viktig del av studentenes første møte med universitetet og legger et grunnlag for studentenes integrering i miljøet, både faglig og sosialt. Det er derfor viktig at fadderuken inneholder et bredt spekter av aktiviteter som legger til rette for at studentene får hjelp til praktiske gjøremål, blir kjent med sine medstudenter, introduseres for bredden av studentorganisasjoner, og får utforsket universitetsområdet og Bergen by.

Mediedekningen viser at det gjøres mye godt arbeid i forbindelse med fadderuken ved UiB, men at alkoholforbruket fremdeles er i medienes søkelys, og at vi fortsatt trenger innsats for å videreføre og forsterke den positive trenden med at alkoholfokuset i fadderuken går ned.

Tilbakemeldinger fra fakultetene om hvordan de jobber med mottaket og rapporten fra fadderkoordinator er vedlagt.

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til orientering.

Vedlegg 1: Mottaket ved fakultetene

Det humanistiske fakultet

En viktig motivasjon bak studentmottaket ved Det humanistiske fakultet er å gi studentene muligheter for å raskt etablere et faglig og sosialt miljø, og å gi et godt utgangspunkt for at studentene vil trives og finne seg til rette med studenttilværelsen. Fakultetet samarbeider med Humanistisk studentutvalg (HSU) i planleggingen og gjennomføringen av studentmottaket, både på de områdene som HSU har ansvar for (faddermottaket), og på de områdene som fakultetet har ansvar for (studentmottaket i studiestartgrupper og mottaket av internasjonale studenter).

Nye studenter på bachelorprogram og lektorprogram ved Det humanistiske fakultet får tilbud om to dagers studiestartgrupper (klassemottak) mandag og tirsdag i studiestartuken. Studentene inndeles etter program i grupper på normalt 15-25 studenter. Gruppene ledes av erfarne studenter som kurses og lønnes for arbeidet. Påmeldings-epost sendes ut via SurveyXact til alle som har takket ja til studieplass, og i år fikk vi 647 påmeldte, dvs. en økning på ca. 50 deltakere fra i fjor. Studenter som deltar i studiestartgruppe blir også plassert sammen i seminargrupper på emnene i første semester, slik at kontakten som etableres i studiestartgruppene vedvarer utover i studiet. Evalueringene av mottaket er svært gode. Studentene synes det er gøy, kommer raskt inn i et miljø, får lettere med seg praktisk informasjon og føler seg ivaretatt. Mange setter pris på å bli kjent med hverandre uten at alkohol er involvert. Både undervisere og studiekonsulenter melder om at studentene virker tryggere både i forhold til praktiske ting og i undervisningssituasjonen når de blir kjent med sine medstudenter fra dag én.

Det humanistiske fakultet tar også opp mange studenter til årsstudier og i år har også disse fått et tilbud om et lignende opplegg som gradsstudentene, om enn i noe mindre omfang. Vi fikk 188 påmeldte årsstudenter til *Bli kjent*-møte, som inkluderte lunsj og praktisk informasjon. Etter en felles informasjonsdel ble også disse studentene delt inn i mindre grupper med mer sosialt program. Programmet var planlagt i samarbeid med Humanistisk studentutvalg (HSU), som også bidro som gruppeledere.

Fadderstyret ved HF har i år hatt et spesielt fokus på fadderrekruttering, da det har vært behov for å øke antall faddere på fakultetet. Her har også fakultetet bidratt med ulike former for støtte. Fadderstyrets tiltak har i år resultert i en gledelig oppgang fra 65 faddere i fjor, til ca. 100 i år.

For de internasjonale studentene arrangerte fakultetet et informasjonsmøte fredag i uke 32. 110 av totalt 146 internasjonale HF-studenter møtte, og deltok i etterkant på felles lunsj ved Infosenteret ved HF, der de også hadde mulighet for å få hjelp med spørsmål og skjema for «Confirmation of arrival». Etter møtet var det tilbud om en guidet tur med HSU på campus (Nygårdshøyden). På kvelden inviterte HSU til spillkveld på studentpuben Ad Fontes.

Det juridiske fakultet

Det juridiske fakultet jobber stadig med å forbedre mottaket av nye studenter, og har etter hvert et svært gjennomarbeidet opplegg for våre nye studenter.

De siste årene har vi arbeidet med å integrere de nye studentene som starter direkte på 4. studieår av det femårige masterprogrammet i rettsvitenskap, eller 1. studieår på det toårige masterprogrammet i rettsvitenskap. Disse studentene kommer i hovedsak fra et bachelorprogram i rettsvitenskap fra Universitetet i Stavanger, Universitetet i Agder og Høgskolen i Innlandet. Det kan være vanskelig for en student fra en annen utdanningsinstitusjon å starte rett på 4. studieår i Bergen, når resten av studentene har studert her i tre år og allerede har etablerte nettverk. Derfor jobber vi for at disse

studentene raskt skal integreres inn i studentmiljøet og få en god start på studietiden på Dragefjellet. Studentene får blant annet et eget orienteringsmøte med felles lunsj, og de plasseres i egne faddergrupper slik at de raskt får bli kjent med andre studenter som er i samme situasjon. I år er det ca. 120 studenter som starter direkte på 4. studieår av det integrerte masterprogrammet, eller 1. studieår på det toårige masterprogrammet.

I fjor startet fakultetet opp prosjektet «Bedre språk, bedre jurister», som bl. a. skal bidra til tidligere og bedre integrering av de nye studentene på 1. studieår. Studentene deles nå inn i de studentledede seminargrupper («arbeidsgrupper») tre måneder tidligere enn før. Med grundig opplæring av fakultetets 30 seminarledere («arbeidsgruppelederne») i semesterstartsuken, og en egen samling satt av til integrering i gruppen fredag i uke 34, håper vi å tilrettelegge for at de nye studentene på 1. studieår vil få en enda bedre start på studiet.

Juristforeningen er hovedarrangør av fadderuken ved Det juridiske fakultet, og har tidligere samarbeidet med Fadderuken light (rusfri fadderuke). I 2018 har studentorganisasjonen Mino.jur også vært med i samarbeidet, og på grunn av dette har organisasjonene fått noe økt tilskudd fra fakultet til arrangering av fadderuken. Nytt av året er blant annet en ny felles nettside med oversikt over alle aktivitetene som tilbys jusstudentene i fadderuken. Fakultet er svært positive til det økte samarbeidet mellom studentorganisasjonene, og håper at det varierte programmet i fadderuken bidrar til en enda bedre integrering av de nye studentene.

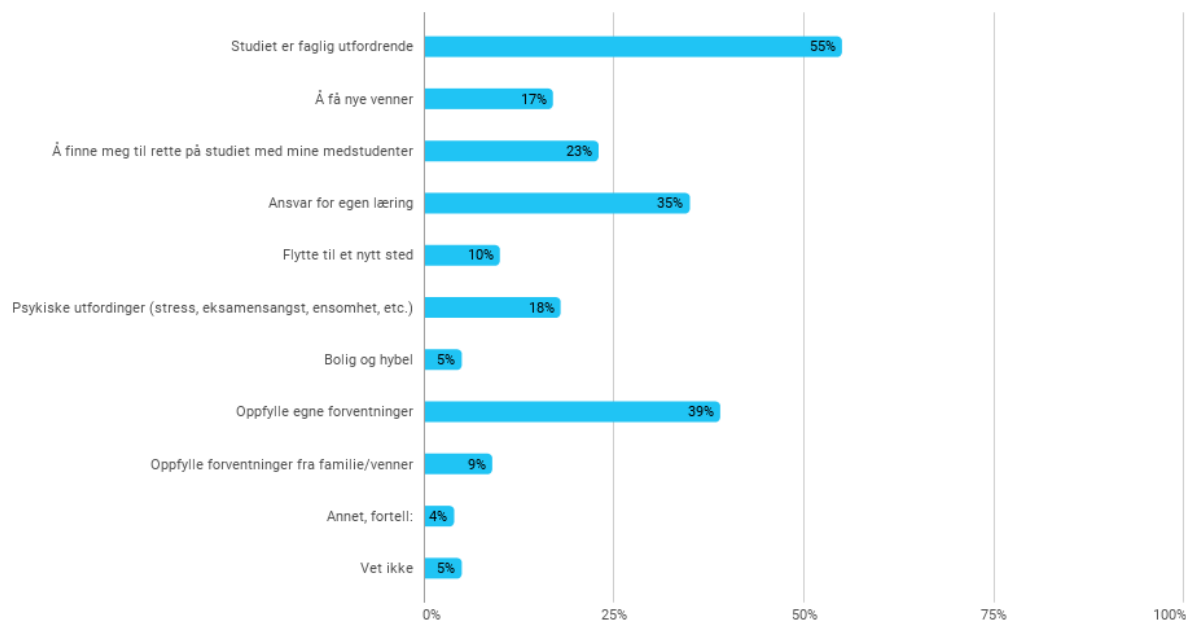
De internasjonale studentene ble tatt imot av fakultetet i orienteringsmøte fredag i uke 32. Studentorganisasjonen ELSA organiserer fadderprogrammet for de internasjonale studentene, og tok imot dem med pizza i kantinen på Dragefjellet etter orienteringsmøtet. For best mulig integrering og koordinering skjedde imidlertid inndelingen i faddergrupper for de internasjonale studentene på mandag i uke 33 samtidig som for de nye studentene på 1. og 4. studieår.

Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har siden 1999 hatt et såkalt «klasse-mottak» for nye studenter. Dette mottaket ble utviklet for å sikre at studentene allerede første uken skal bli godt kjent med sine medstudenter og skape seg et nettverk som skal sikre den sosiale integreringen. Første dag møter nye studenter i grupper på ca. 20-25 studenter som skal følge hverandre i undervisningen gjennom første semester. Høsten 2018 har vi hatt 27 grupper som har gjennomført diverse aktiviteter for å sikre at de blir godt kjent med campus, med systemene våre, med faget sitt og ikke minst med hverandre. Gruppene blir ledet av etablerte studenter, som på forhånd har blitt kurset av fakultetet. Nye studenter oppfatter dette som en obligatorisk opplegg og det er svært høy deltagelse. De som deltar på fadderopplegg om kvelden, er i samme gruppe som på dagtid. På denne måten får vi et helhetlig opplegg med de studentdrevne aktivitetene på kveldstid og fakultetets opplegg på dagtid.

Figuren under viser hva de nye studentene våre (647 respondenter) tror blir den største utfordringen med å starte på studiet. Det er mange studenter som bekymrer seg for det å få nye venner og finne seg til rette på studert. Mottaksmodellen til fakultetet er laget for å hjelpe studentene gjennom denne sårbare fasen, og evalueringer vi gjennomfører på slutten av hver dag viser at dette blir svært positivt mottatt blant studentene.

Hva tror du blir de største utfordringene i det å starte på studiet ditt? Velg en til tre av alternativene under:

Fakultet for kunst, musikk og design

Semesterstartsarrangement ved KMD har strukket seg over to uker, med et mangfoldig faglig- og sosialt oppstartsprogram. Fakultetet har jobbet for å få en helhetlig sammenheng mellom overordnede fellesarrangement og de lokale arrangementene ved alle studiemiljøene ved KMD. Programmet skulle knytte campusene for henholdsvis kunst- & designstudenter i Møllendal, og musikkstudenter i Lars Hillesgate nærmere sammen. Studentene fikk oppleve fakultetet som helhet, samtidig som de fikk mulighet til å finne sin plass i det lokale miljøet der den enkelte skal være aktiv gjennom studiet. Herunder har studentene hatt møter med individuelle veiledere og hovedinstrumentlærere som den enkelte student skal studere med. Flere av arrangementene inkluderte også tidligere studenter. Fakultetets faglige oppstartsprogram ble i hovedsak gjennomført på engelsk.

De første dagene i uke 33 besto vesentlig av introduksjonsmøter for de nye studentene, med registreringer og tilrettelegginger som måtte til for tilgang til lokaler, instrumenter og verksteder ved fakultetets campuser. Torsdagen i uke 33 ble det arrangert en stor felles fagdag i Øvre Hall/Møllendal, der alle studie- og forskningsmiljøene ved fakultetet hadde sine presentasjoner for studenter og ansatte, ledet av prodekan for forskning. Fredagen var dagen for lokale utflukter til henholdsvis Trolldhaugen og KODE i samarbeid med fadderne. Fakultetets *internasjonale studenter* ca 50 i tallet, ble tatt imot på fakultetet med et norsk måltid allerede fredag 10/8. Dette ble arrangert av internasjonal koordinator, med instituttledere og representanter fra fakultetsledelsen til stede.

Uke 34 har inneholdt faglige- og sosiale program for de ulike studieretningene, bl.a. utenlandstur til Berlin for noen, og tur til Finse for andre. Alle studentene på Griegakademiet, Institutt for musikk, hadde en felles faglig prosjektuke der studentene jobbet sammen om å presentere et variert program som skulle vise bredden ved instituttet. Resultatet munnet ut i Griegakademiets tradisjonelle åpningskonsert for studieåret den 25. august, som i år fant sted i Møllendalsveien 61. Konserten var åpent også for eksternt publikum, og godt besøkt.

Planlegging av årets semesterstart tok utgangspunkt i evalueringer fra fjoråret, som var den første semesteråpningen i fakultetets historie. Planarbeidet startet tidlig i vår, etter hvert

også i dialog og samarbeid med fakultetets fadderstyre. Vi ønsket å gjøre nytte av erfaringer og kunnskap fra tidligere, fra ulike grupperinger. Fakultetet har mange logistiske utfordringer i slike sammenhenger, og detaljer som må koordineres helt ned på gruppe- og individnivå. Studiekonsulentene ved fakultetet har vært koordinerende arbeidsgruppe for semesterstartsprogrammet og gjennomføringen av uke 33, i samarbeid med instituttene og fadderstyret ved fakultetet. Instituttene og programstyrene har hatt ansvar for programmet med studentene i uke 34.

Det er ikke foreløpig gjort evalueringsarbeid av årets semesterstartsuker, men muntlige tilbakemeldinger så langt har vært positive. Fakultetet opplever at vi nå er kommet mer ajour med flere av de utfordringene som skapte problemer ved fjorårets semesterstart, slik det da også ble uheldig omtalt i media. Forbedringer for M61s del kan i vesentlig grad tilskrives arbeidet som et eget brukerutvalg har lagt til grunn siste året, og planleggings- og koordineringsprosesser for semesterstart som startet tidlig i vår.

Noen fokusområder fra fjorårets evaluering

Informasjon til nye og tidligere studenter: Det ble lagt vekt på at de nye studentene i år fikk entydig og kvalitetssikret informasjon tilpasset det programmet de skulle studere. KMDs studienettsider ble en hovedkilde for informasjon, sammen med brev utsendt pr studieprogram, og delvis fra SA.

Første studentmottak: Som første arrangement ble nye studenter invitert instituttvis til uformelle sammenkomster i forkant formelle åpningsseremoniene på fakultetet og seinere for UiB på Musèplass. Det virket positivt at studenter fikk møte hverandre i en uformell setting før de store arrangementene, og bli litt kjent med noen medstudenter først. Slik ble også fremmøte til alle de seinere arrangementene bra.

Fordeling av arbeidsplasser - M61: Fordeling av individuelle arbeidsplasser for studenter på kunst og design i Møllendal er vesentlig for en god studiestart. Dette var flere grunner ikke helt klart i fjor. Planlegging og ansvarsfordeling for arbeidet startet tidlig i vår, og praktisk gjennomføring ble en forbedring fra fjoråret. Det gjenstår i skrivende stund noen justeringer før alt er helt på plass.

Introduksjon av verkstedene i M61- og HMS: Det ble gjennomført et fellesmøte for studenter på kunst og design i Møllendal, der hver av verksmestrene presenterte sine verksteder, med utstyr og muligheter dette gir studentene. Det ble også gjennomført et eget HMS-kurs som er obligatorisk for alle som skal bruke verkstedene.

Tema i forlengelsen av semesterstarten: «Si-fra», #metoo og annet

Det ble diskutert om semesterstartsukene også skulle ha egne møter for å informere om ulike kanaler for studenters tilbakemeldinger, både evalueringer (kvalitetssystem) og varsler om læringsmiljøet og «Si-fra»-systemet. Den siste tidens søkelys på #metoo er relevant også i kunstfaglige miljøer. Det ble besluttet å ha dette som tema i seinere allmøter for studenter og ansatte, medio september/oktober. Fakultetet håper å få dette til i samarbeid med studentstyret på fakultetet.

Det medisinske fakultet

Det medisinske fakultet har hatt to mottak ved starten av det nye studieåret: ett mottak av studenter på grunnstudier og ett mottak av internasjonale og mastergradsstudenter. Nytt av i år er at mottaket av innreisende internasjonale studenter skilles ut i et eget mottak uken før studiestart.

Mottak av internasjonale studenter

De internasjonale studentene får et eget mottak i regi av Studieadministrativ avdeling allerede torsdag i uke 32, dagen etter arrangeres det «Meet the faculty» her ved fakultetet. Her er det hovedsakelig innreisende studenter som møter, mens internasjonale mastergrad studenter møter tirsdag uken etter på mastermottaket.

Mottaket som varer i ca. to timer inkluderer en velkomst, gratis lunsj, muligheter for å spørre om det man lurer på, få hjelp med registrering og et møte med fadderne som deler dem inn i faddergrupper og forteller om fadderuken. Det avsluttes med en omvisning på fakultetet før det blir egne opplegg med faddergruppene.

Mottak av studenter på grunnstudier

Fakultetet har et obligatorisk velkomstmøte på campus mandag i uke 33. Velkomstmøtet avholdes fra kl. 09.00 – 09.30 i Stort auditorium ved Haukeland universitetssykehus. På programmet har vi en velkomst fra dekanen, en hilsen fra MEDSU (Medisinsk studentutvalg), fadderleder presenterer fadderuken og program før fakultetskorene avslutter med et underholdningsbidrag.

Etter dette henvises de nye studentene til sine egne orienteringsmøter hvor oppmøte blir registrert.

Her blir de nye studentene delt inn i faddergrupper før fadderne tar over programmet og sørger for at de nye studentene får en omvisning på fakultetet og gratis lunsj sammen med faddere.

I år er det fjerde gang at de nye medisin- og odontologistudentene har et felles første studieår i den nye studieplanen for medisin (medisin 2015). De to første ukene inneholder et obligatorisk introduksjonskurs hvor fakultetsansatte og studenter/faddere står sammen om å gi en best mulig start på studielivet ved fakultetet. De øvrige studieprogrammene ved fakultetet har også undervisning og orienteringsmøter i løpet av den første uken.

Fakultetet samarbeider også med Sammen, Råd & Karriere som holder foredrag med tema som «læringsstrategi» og «yrke-student». I år kombineres disse foredragene med foredragene om stressmestring for å gi et mer helhetlig bilde av hvordan man som ny student kan takle utfordringene ved studiehverdagen.

Bergen brannvesen er også invitert til fakultetet for å holde foredrag om brannsikkerhet i hybler og kollektiv.

I starten av semesteret avholdes det også «studieveileders time», hvor de nye studentene vil få muligheten til å ta opp ting som de lurer på etter hvert som de kommer i gang med studiene. I år fokuseres det også på «Si fra», et system hvor studentene kan gi tilbakemeldinger til universitetet enten det er ris eller ros. Studieveilederne vil gå gjennom nettsiden, hvordan man melder inn og hva som skjer etter man har meldt noe inn.

Mottak av masterstudenter

Mastermottaket avholdes tirsdag i uke 33, og foregår på engelsk, siden det inkluderer innreisende mastergradsstudenter. På mottaket får studentene en hilsen fra prodekan for utdanning, en av våre utvekslingsambassadører, representanter fra MEDSU, fadderleder og internasjonalt ansvarlig fadder og underholdning fra fakultetskorene. Etter velkomsten blir det egne orienteringsmøter med opprop før fakultetet inviterer til lunsj og omvisninger.

Fakultetet samarbeider tett med fadderstyret om sosial integrering i studiestarten. De internasjonale studentene har en egen kontaktperson i styret som har ansvaret for de internasjonale studentene. I år blir også mastergradsstudentene invitert inn i faddergruppene dersom det er noen som ønsker det, siden master ikke har en egen fadderordning.

Det medisinske fakultet har fadderopplegg som foregår i de to første ukene av studiet. Fadderopplegget er integrert i introduksjonskursene, hvor studentene møter fagmiljøene og har reell undervisning fra første dag. Dette bidrar til at studentene kommer raskt i gang med faglige aktiviteter, samtidig som de sosiale aspektene blir godt ivarettatt.

Fadderopplegget i den første uken er arrangert av studenter på høyere kull i samarbeid med fakultetet, mens den andre uken er arrangert av studentorganisasjonene på de ulike studieprogrammene. I forkant av semesteret har fakultetet flere møter med fadderstyret og fadderleder. I møtene har vi fokusert på alkoholfrie arrangement, inkludering samt god kommunikasjon på fakultetets nettsider og sosiale medier kontoer. Fakultetet har også lånt ut noen av sine lokaler til enkelte av arrangementene. Resultatet er et mangfoldig program som passer de aller fleste.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Studentmottaket ved Det samfunnsvitenskapelige ble i 2017 lagt om til et klassemottak for å få en enda bedre faglig-sosial integrering. Fakultetet har laget et omfattende mottaksprogram og i 2018 ansatt 47 gruppeledere som har arrangert diverse faglige og sosiale aktiviteter for nye studenter fra mandag til onsdag i semesterstartsuken. Gruppeleder har også tatt ansvar for å følge studentene til orienteringsmøter, registrering, fagdag etc. En ekstra gruppeleder ble også tildelt en ny student som er avhengig av rullestol. En foreløpig tilbakemelding viser at det har vært stor deltakelse og oppslutning i disse gruppene, med over 1000 deltakere første dag.

Noen av tilbakemeldingene fra studenter, som deltok i studiestartgruppene i semesterstart i fjor, var at de ønsket seg flere faglige aktiviteter. Fakultetet har derfor i år valgt å erstattet en av de «sosiale lekene» fra i fjor med en ex.phil-gruppediskusjon. Ex.phil-gruppediskusjonen ble utarbeidet i samarbeid med Institutt for filosofi og førstesemesterstudier. Formålet med diskusjonen var, i tillegg til å tilby en mer faglig aktivitet, et forsøk på si noe om hva ex.phil. er og hvorfor UiB mener at det er et viktig og relevant emne for studentene ved universitetet.

Et annet nytt tiltak i 2018, for å forbedre og effektivisere semesterregistreringen, var å legge opp til at studentene kunne semesterregistrere seg underveis i orienteringsmøtene. På orienteringsmøtene på fakultetet ble det derfor lagt opp til at studentene kunne få hjelp til å registrere seg der og da, både av fakultetets representanter og 16 «superfaddere» som var rekruttert for å hjelpe til. Hensikten var å få studentene raskt i gang også med UiB konto, e-post og Mitt UiB. Dette virket som et positivt tiltak som vi vil evaluere nærmere.

Det er svært viktig for fakultetet å få til en god integrering tidlig i løpet for å skape en god kullfølelse og sørge for at studentene føler seg sett. Vi har gjennomført en undersøkelse blant studentene i gruppene for å kartlegge hva de nye studentene forventet seg av oppstart ved UiB og hva de ønsket å få ut av semesterstartuken. Her fikk vi inn 869 svar. Nedenfor er svarfordelingen på spørsmålet: «Hva håper du å få ut av semesterstartuka?»

Det psykologiske fakultet

Det psykologiske fakultet har samarbeid med Fadderstyret for å inkludere studentene ved Det psykologiske fakultet på en måte som ivaretar faglige og sosiale behov på en god måte, og som fremmer inkludering og følelse av tilhørighet.

Siden fadderstyret består av en del studenter som selv var nye studenter året før har vi dratt god nytte av deres forventinger til og erfaringer fra sin studiestart. Fakultetet har lagt vekt på at fadderuken også må legge til rette for og oppmuntre til alkoholfrie arrangement uten at dette nødvendigvis promottes som «alternative opplegg». Det psykologiske fakultet har ikke såkalt klassemottak, men vår måte å organisere de nye studentene i faddergrupper, og opplegget for de nye studentene gjennom åpningsuken, har likhetstrekk med såkalte klassemottak.

Organisering av de nye studentene

De nye studentene plasseres i faddergruppe ut fra hvilket studieprogram de går på. Dette for å sikre at studentene kommer i faddergrupper sammen med andre fra det samme studieprogrammet. Seminargruppene på emnene som de ulike studieprogrammene skal ta har samme betegnelse/ navn som de ulike faddergruppene og studentene oppfordres til å melde seg opp i seminargrupper som heter det samme som faddergruppen – også dette er et tiltak for at studentene skal komme i seminargrupper sammen med de de var i faddergruppe med. Gjennom studiestartuken kreves det av fadderne at de tar med faddergruppene sine til ulike arrangement:

Mandag : Fadderne må følge fadderbarna fra velkomst i Grieghallen til orienteringsmøte for det aktuelle studieprogrammet ved fakultetet.

Tirsdag: Fadderne må følge fadderbarna til semesterregistrerings-sesjoner på fakultetet. Her får fadderbarna hjelp til registrering og de får møte koordinator for sitt studieprogram.

Onsdag: Det kreves ikke, men det anbefales, at fadderne tar med fadderbarna sine til «God start» som arrangeres av Sammen og en kort seanse med Brannvesenet i Bergen som forteller om brannsikkerhet i forhold til problemstillinger studenter ofte er i. Senere samme dag ble fakultetets såkalte Minifagdag arrangert, som i år bestod korte presentasjoner fra faglige ved hvert institutt. Fredag: Det kreves ikke, men anbefales at fadderne tar med fadderbarna til fakultetet hvor de ulike fagutvalgene og studentorganisasjonene ved fakultetet, samt Infosenteret, har stands i vrimlearealet på fakultetet (C12) og svarer på spørsmål fra studentene. Hensikten er å informere studentene om ulike de ulike organisasjonene, om lesesaler, forelesningslokaler og bibliotek tjenester og andre praktiske spørsmål studentene måtte ha om sin studiehverdag. Enkel servering.

Mottak og integrering av de internasjonale studentene

Det har blitt gjort særlige og konkrete tiltak for å sikre inkludering av de internasjonale studentene i studiestarten og i fadderopplegget. For det første blir de internasjonale studentene plassert sammen med de norske studentene i faddergrupper. Det ble som i fjor, bevilget ekstra penger fra fakultetet til et arrangement under forutsetning av at en del av pengene ble brukt til å redusere egenandelen for internasjonale studenter til et minimum. Fadderstyret arrangerte dessuten en egen sosial sammenkomst med de internasjonale studentene på fredagen før semesterstartuken.

Rapport fra fadderkoordinator ved UiB 2018

Arbeidsoppgaver:

- gi informasjon til fadderlederne om fadderuken og om rollen som fadderleder
- arrangere forum for fadderledere ved UiB, og være et bindeledd mellom Studieadministrativ avdeling og fadderlederforum
- være en koordinator i forbindelse med fellesarrangement under fadderuken
- være en koordinator mellom fadderstyrene og Kvarteret i forbindelse med fellesarrangement på Kvarteret under fadderuken
- ha en administrativ rolle i forbindelse med planleggingen av faddervaktordningen
- evaluere fadderarrangementene

Viktige aktører for samarbeid og koordinering:

- fadderstyrene ved fakultetene
- studentorganisasjonene
- faddervaktordningen
- Kvarteret
- de øvrige utdanningsinstitusjonene i Bergen
- Sammen (Studentsamskipnaden på Vestlandet) og Lykkepromille
- Utdanning i Bergen
- universitetsledelsen sentralt
- ledelsen ved fakultetene
- velforeningene

Gi informasjon til fadderlederne om fadderuken og om rollen som fadderleder og arrangere forum

Fadderkoordinatorstillingen ble tilsatt fra 01.01.2018 og begynte i dette tidsrommet å arbeide med fadderuken. I samsvar med sist års råd ble stillingen besatt tidlig, slik at fadderkoordinator kom i forkant av mange av styrene. Dette muliggjorde større innflytelse på fadderukeprogrammene, hvor det i år ble fokus på flere fellesarrangementer mellom fakultetene. Det ble arrangert et forum hver måned hvor fadderlederne orienterte om framgang, diskuterte ulike problemstillinger og delte erfaringsutvekslinger. Det var stor variasjon i hvor tidlig styrene ble satt, hvor enkelte var godt i gang før Januar og andre først i Mars. Alle fakultetene deltok aktivt på fadderlederforum og relevant kurs i løpet av halvåret og ga uttrykk for at det var av nytte å treffe de andre fadderlederne og ha et aktivt forum.

Kommunikasjonen gikk primært gjennom facebook og har fungert som en effektiv kommunikasjonskanal. Her har vi hatt en felles facebook-gruppe og drive i G-mail for utveksling av relevante dokumenter. Alle fadderledere ved de ulike fakultetene har vært med, i tillegg til leder for ELSA, organisasjonen for internasjonale studenter ved Det juridiske fakultet, Rusfri faddergruppe ved Det juridiske fakultet og ansvarlig for faddervaktordningen.

Rollen som fadderkoordinator gikk i denne perioden i stor grad ut på å veilede fadderlederne innenfor ulike temaer, deriblant opplæring av faddere, fadderukeprogram og økonomi. Det er flere ulike problemstillinger som dukker opp og det var derfor viktig å være tett på under hele planleggingsperioden, for å støtte fadderledernes trygghet i sine avgjørelser og avlaste

styrene for enkelte arbeidsoppgaver. Jeg bidro med kunnskap tilegnet som tidligere fadderleder, som ulike bruk av leverandører, håndtering av uprofesjonelle aktører, inngåelse av kontrakter osv.

Under selve fadderuken tilstrebet jeg å være synlig og tilstede på flere av de ulike arrangementene, i tillegg til faddervaktordningen. Det dukket opp flere mediehenvendelser og ulike situasjoner i løpet av uken hvor fadderlederne tok kontakt for rådgivning og ulik bistand, hvor de ga uttrykk for at det var positivt å ha en kontaktperson for ulike henvendelser.

Være et bindeledd mellom Studieadministrativ avdeling/UiB og fadderledere

Jeg har fungert som kontaktperson mellom fadderstyrene og UiB sentralt, spesielt knyttet til informasjonsformidling og spørsmål. Jeg har spesielt vært i kontakt med studieadministrativ avdeling om oppstartsuken, HR-avdelingen om sikkerhet, økonomiavdelingen om sentralpotten og kommunikasjonsavdelingen ved mediehenvendelser og –oppslag.

Videre har jeg vært i kontakt med Karine Skavhellen og Øyvind Johnsen Bogen fra internasjonalt mottak. Øyvind deltok på vårt siste fadderlederforum, hvor vi diskuterte mottak av de internasjonale studentene på fredagen før fadderuken og mandagen i fadderuken. I år var styrene også delaktige på fredagen ved mottak av studentene, enten på dagtid eller kveldstid. Alle de internasjonale studentene møtte direkte på eget fakultet på mandagen kl. 13:30, slik at styrene kunne fordele dem i faddergrupper og ta de med på åpningskonserten på Muséplass. Jeg fikk tilbakemeldinger fra fadderstyrene om at dette fungerte bra, men at tidspunktet var noe tidlig i forhold til åpningskonserten.

Utover dette har fadderstyrene deltatt på møte om oppstartsuken og kurs med kommunikasjonsavdelingen/Sammen 9. August.

Være en koordinator i forbindelse med fellesarrangement under fadderuken

Fadderstyrene hadde i stor grad en klar formening om hvilke arrangementer deres fadderukeprogram skulle inneholde. På de første fadderlederforum ble det lagt vekt på de sosiale og økonomiske fordelene ved å arrangere flere fellesarrangementer under fadderuken. Det ble lagt fokus på å skape et helhetlig fadderukeprogram som åpnet for bekjentskap på tvers av fakultetene.

I fadderuken hadde SV-fakultetet og HF-fakultetet felles kick-off på mandagen og helhus på det Akademiske kvarter på tirsdagen, hvor KMD også deltok. SV-fakultetet og JUR-fakultetet hadde felles idrettsdag på Krohnsminde. JUR-fakultetet og PSYK-fakultetet hadde felles kinokveld på juridisk fakultet og MED/PSYK/MATNAT hadde felles helhus på det akademiske kvarteret.

Utover disse arrangementene var det åpningskonsert på Muséplass på mandagen og studenttorg på Studentsenteret på tirsdagen for alle nye studenter. Her var min rolle hovedsakelig å minne fadderstyrene på å inkludere disse arrangementene i eget program.

I tillegg til dette arrangerte jeg, BSI Friluft og Røde Kors Bergen to fjellturer som var felles for alle fakultetene. Begge arrangementene lå i fadderprogrammene og det ble sendt ut SMS til alle nye studenter om turene. Første turen gikk opp Fløyen og opp til Fløyvarden. Turen tok

2 timer og det deltok omtrentlig 100 studenter fra de ulike fakultetene. Den andre turen var på søndagen og gikk opp Ulriken og over Vidden. Her deltok det ca. 250 studenter opp Ulriken, med overvekt av internasjonale studenter, hvor 200 fortsatte over Vidden. Vi mottok mange positive tilbakemeldinger på begge turene og gjennomførte innenfor trygge rammer i strålende sol.

Være en koordinator mellom fadderstyrene og Kvarteret i forbindelse med fellesarrangement på Kvarteret under fadderuken

Av tidligere rapporter har kommunikasjonsproblemer vært den største utfordringen i planlegging av arrangementer på det Akademiske kvarter under fadderuken. I år hadde jeg derfor et møte med produksjonsansvarlig før planleggingen av arrangementene begynte. Her fikk vi gjennomgått det viktigste for samarbeid og forventningsavklaring. Fadderstyrene har i etterkant av dette laget interne avtaler med Kvarteret om ulike arrangementer. Noe av kommunikasjonen foregikk på mail og noe i møter, hvor jeg deltok på enkelte av dem.

Jeg opplevde ingen problemer med kommunikasjon med Kvarteret, men fikk inntrykk av at fadderstyrene hadde store utfordringer med å få svar av produksjonsansvarlig. Kvarterstyret fikk ny produksjonsansvarlig uti vårsemesteret, som fasiliterte bedre kommunikasjon med styrene. Jeg fulgte nøye opp i denne utskiftningsprosessen, slik at planleggingsprosessen skulle ha bedre flyt. I år fokuserte vi også mer på klarhet i økonomi og innkjøp av tjenester, slik at det skulle være oversiktlig hva styrene fikk tilbake for investert sum. Det var viktig å bevisstgjøre styrene på kostnadene som ville komme og hva de kunne forvente å få.

Under selve fadderuken var jeg innom alle arrangementene som UiB holdt på Kvarteret. Mandagen arrangerte juridisk fakultet samling på kvarteret, tirsdag hadde SV og HF helhus og fredag hadde MatNat, Psykfak og Medisin helhus. De har selv skrevet om sine erfaringer:

Juridisk fakultet:

Dialogen har tidvis vært bra, og tidvis vært dårlig. I starten var det vanskelig å komme i kontakt med dem for å booke lokalet, og under planleggingen fikk vi ikke alltid svar på mail. Når det begynte å nærme seg arrangementet var det derimot mye lettere å komme i kontakt med dem, og vi følte at de var på tilbudssiden.

Vi brukte kun første etasje ettersom at vi ikke var mange nok til å fylle opp til helhus. Det funket bra. Vi booket Svømmebasseng til å spille i Teglverket. Kvarteret har vært hjelpsomme med tanke på hospitality-, lys- og lydkrav som bandet kom med. Da dagen kom var det imidlertid mye av det tekniske som ikke var på plass. Det gjorde at vi måtte utsette konserten. Det gikk for så vidt fint siden det ikke var så mange studenter som hadde kommet. Det er imidlertid synd at vi ikke var helt klare da vi åpnet dørene.

SV/HF:

Samarbeidet med Kvarteret gikk veldig bra når det først kom i gang, men det kom i gang lovlig sent. Det var vanskelig å få kontakt i begynnelsen, i tillegg til mangelfull eller manglende informasjon og beskjeder om hva som måtte ordnes av oss og dem. Fra mai av byttet de kontaktperson og alt gikk med ett mye fortere. I løpet av uke 32 falt alt på plass, og selve dagen gikk knirkefritt. Vi følte oss godt møtt og ivaretatt, det virket som om Kvarteret

hadde full kontroll. Det eneste jeg har å utsette var at denne følelsen gjerne kunne kommet allerede i mai. (HF)

Når det kommer til gjennomføring av arrangementet så var det opplegget som var inne godt og variert. Og vi har fått gode tilbakemeldinger på det. Det som var det store problemet var innslipet. De hadde kun en inngang åpen men kun en vakt som sjekket leg. Dette førte til massiv kø som strakte seg helt bort til Olav Kyrres gate. Det tok nesten en time å komme seg inn. Dette førte til at mange av være fadderbarn og faddere gikk andre steder. Det var god plass inne men folk orket ikke vente. Vi spurte flere ganger om det var mulig å åpne en inngang til evt. ha flere vakter i døren. Det var det ikke. Dette førte igjen til at det var ganske tomt på kvarteret relativt tidlig noe som ikke var optimalt. (SV)

Matnat/MED/PSYK:

Det var vært en litt opp og ned berg-og-dalbane på selve planleggingsprosessen. Jeg oppfattet i starten veldig liten interesse fra kvarterets side på arrangementet vi ønsket å ha hos dem. De tok lite initiativ til å kontakte oss etter vår første henvendelse og å sette opp et planleggingsmøte, og jeg fikk følelsen av at selve organiseringen på kvarteret var ganske kronglete. Vi ble henvist fram og tilbake i flere undergrupper. Det virket som de internt ikke er så samkjørte og dette følte jeg gikk utover oss. Prosessen kom dermed veldig sent i gang. Da vi fikk ny kontaktperson, Lars-Andreas, begynte ballen å rulle. Det tok riktignok lang tid, for lang tid, før vi fikk kontraktsforslag og et møte med han. Der måtte også vi lederne, psykfab, matnat og medfab vente over 1 time på han.

Det positive er riktignok at selve kvelden var mer eller mindre styrt av kvarteret og vi trengte kun å være der. Forholdet til budsjett var også mye enklere når de tar på seg det fulle ansvaret med å dokumentere for hva som brukes penger på osv, og også at det konkret i kontrakten stod at de ikke kunne bruke penger over det vi i styrene hadde til rådighet i tråd med sentralpotten.

Alt i alt synes jeg det har vært en litt tung prosess å jobbe med kvarteret fordi ting har gått nokså treigt, og jeg synes derfor UiB/sentralpotten burde vurderer hvor mye penger de vektlegger til bruk på kvarteret. Det er synd at vi som gjerne vil bruke kvarteret ikke føler det er en grei prosess. Jeg tenker at kvarteret burde hatt en kvalitetsoppgradering, noe UiB burde ta i betraktning i forhold til hvor sterkt de ønsker at vi skal bruke kvarteret under fadderuken.

Ha en administrativ rolle i forbindelse med planleggingen av faddervaktordningen

Mia Milde ble ansatt som prosjektleder i en 20 % stilling for faddervaktordningen i midten av vårsemesteret og vi har hatt et tett samarbeid fra den tid. Deler av planleggingen ble gjennomført i fadderlederforum, hvor hvert fadderlederstyre fikk en ansvarsdag hver, sammen med de andre utdanningsinstitusjonene. Kommunikasjonen har primært foregått gjennom facebook og mail.

Under selve fadderuken gikk faddervaktene ute fra 22:00 til 02/03:00 hver kveld fra mandag til lørdag. Her ble det delt ut vann, bananer og boller, studenter ble fulgt hjem og spørsmål besvart. Faddervaktordningen har hatt tett samarbeid med politiet og Securitas, som er ansvarlige for vaktene på utestedene. Mange studenter ble fulgt hjem av faddervaktordningen grunnet beruselse og det har vært noen få småskader. Det viser seg at

faddervaktordningen har gitt nye studenter en ekstra trygghet på nattestid, og det har utelukkende vært positive tilbakemeldinger til ordningen hvor den har flere ganger vist seg å være viktig.

Jeg bidro hver kveld som nattevakt, samt med forfallende oppgaver på dagtid. Ettersom alle styrene hadde en ansvarsdag hver fikk jeg muligheten til å holde tett dialog med de ulike styremedlemmene om hvordan arrangementene hadde gått og eventuelle utfordringer/spørsmål de skulle ha.

Neste år tror jeg det kan være lurt å ha enda tettere dialog med utestedene og natteravnene om eventuelle studenter som hentes av ambulanse. På denne måten vil man sikre informasjon om gjeldende studenter og kunne være mer i forkant hvis det har oppstått alvorlige hendelser. Det kunne også vært lurt å ha et offentlig vaktnummer som alle faddere og nye studenter kunne hatt tilgang til.

Mia Milde leverer egen utfyllende rapport om faddervaktordningen.

Evaluere fadderarrangementene

Det har vært fokus på å ha gode arrangementer med bred sosial, kulturell og faglig profil, som ligger til grunn for tildelingen av sentralpotten. Vi diskuterte ulike arrangementer på fadderlederforum, hvor vi spesielt la vekt på økt samarbeid mellom fakultetene.

Fadderstyrene har vært flinke til å arrangere spennende arrangementer som treffer bredt og samtidig prøve å tenke nytt fra tidligere år.

Jeg var tilstede på flere av arrangementene i løpet av uken. Mitt inntrykk er at de aller fleste arrangementene har gått veldig fint. Det oppstår alltid uforventede utfordringer som fadderstyrene løste på gode måter. Videre holdt jeg løpende dialog med de fleste fadderlederne i løpet av uken, deriblant på faddervaktordningen og på telefon.

Oppsummert er mitt inntrykk at de fleste arrangementene har gått som ønsket og at det har vært godt oppmøte på arrangementer som har alkoholfritt fokus. Nærmere evaluering av arrangementer som ble støttet av sentralpotten kommer sammen med tilbakebetalingen av ubrukte midler fra fadderstyrene.

Fadderkurs

Det ble arrangert obligatorisk kurs for alle faddere 11. og 12. August på Juridisk fakultet. Thea Midtun ble ansatt som ansvarlig for fadderkursene i begynnelsen av Mai og har hatt ansvar for det administrative arbeidet med arrangering av kursene. Min oppgave var å holde dialog med fadderstyrene om deres oppgaver under gjennomføring av kurset og påmelding av faddere.

Det var ca. 1000 faddere på kurs fordelt på to dager. Det var godt oppmøte fra alle fakultetene og i tillegg noen faddere fra NLA. Det var foredragsholdere fra politiet, velforeningen på Møhlenpris, kommunikasjonsavdelingen ved UiB, beredskap ved UiB, Sammen og førstehjelp. Programmet var likt som sist år.

Fadderstyrene fikk ikke endelig program før uken før kursstart. Jeg har fått tilbakemeldinger på at det er for sent, ettersom flere hadde avtaler med egne fakulteter om interne kurs. Det kan derfor være fordelaktig å få ferdigstilt programmet noe tidligere neste år.

Det var en evaluering av fadderkurs i etterkant av fadderuken. Det ble laget en spørreundersøkelse som stilte spørsmål om meninger rundt de ulike foredragene og i hvilken grad de fikk bruk for hva de lærte på kurs i fadderuken. Jeg brukte SMS-systemet for å sende ut evalueringen til alle faddere. Det var 189 som svarte på undersøkelsen. Oppsummert var de stort sett fornøyd med foredragene og hadde i noen/stor grad fått bruk for kunnskapen i fadderuken.

Oppsummerte resultater kan leses her:

<https://skjemaker.app.uib.no/report.php?key=5337083x5d442d6d28>

Kommentarer ligger i eget vedlegg.

Egen rapport fra fadderkurs er levert av Thea Midtun.

Sentralpotten

Utlysningen for sentralpotten var i år 3. Mars med frist 26. Mars. Mitt inntrykk var at dette var et passende tidspunkt, ettersom de fleste styrene var satt da og hadde begynt å planlegge hvilke arrangementer de ønsket å gjennomføre. Fadderstyret til KMD var ikke satt på dette tidspunkt, men i dialog med fakultetet ble det sendt inn en søknad på deres vegne.

Sentralpotten skal støtte arrangementer med bred sosial, kulturell, faglig eller sportslig profil. Vi brukte fadderlederforum til å diskutere ulike aktuelle arrangementer og søknadsskriving. Jeg holdt en work-shop for søknadsskriving som fadderledere og økonomiansvarlige i styrene kunne stille på. Her stilte nesten alle styrene og fikk hjelp.

I år hadde flere av fakultetene fellessøknader til arrangementer, eksempelvis helhus og idrettsdag. Sammenlignet med sist år fikk man distribuert pengene på en mer effektiv måte, eksempelvis ved at det ble i år kun ble tildelt penger til 2 helhus, istedenfor 3, som muliggjorde støtte til flere andre arrangementer. I tillegg var det fokus på å skape en jevn fordeling, slik at alle styrene skulle ha gode muligheter til å gjennomføre gode arrangementer.

Tildelingen av pengene går direkte til fakultetet og foregikk 18. Juni. Jeg fikk tilbakemeldinger på at dette var for sent, fordi flere av styrene hadde forfallende fakturaer. Tildelingen går direkte til fakultetet og det var flere av styrene som kommuniserte at det hadde vært hensiktsmessig å skape egne fadderstyre-kontoer under UiB som de i større grad kunne hatt mulighet til å disponere, ettersom de møtte på utfordringer med tidsfrister og mange kontaktpersoner i forbindelse med betalinger og utlegg. Jeg vet ikke om dette er mulig å gjennomføre, men det kan være interessant å se på eventuelle løsninger til årene fremover.

Hulen

Jeg har i år hatt kontakt med Martin Midtbø Rokkones, som har vært kontaktperson hos Hulen. Vi har jobbet mot å integrere de i UiB sin fadderuke, både med interne og eksterne arrangementer. Matnat hadde et arrangement hos dem i løpet av fadderuken, i tillegg til at

Hulen holdt flere konserter som var åpne for alle fakultetene. Hulen er en viktig del av studentmiljøet i Bergen og det var viktig for oss å gjøre de aktuelle i fadderukeprogrammene.

Link Mobility

I år, som tidligere år, har vi benyttet Link Mobility sitt SMS-system for å forenkle kommunikasjonen mellom fadderstyrene, faddere og nye studenter. Jeg har hatt direkte kontakt med Link Mobility om avtalen og oppsettet av systemet. Jeg underskrev en avtale som varer fra 1. August til 31. August og det sendes ut en faktura til UiB i september.

SMS-systemet brukes til å kommunisere ulike beskjeder til alle faddere og nye studenter. I år ble systemet primært brukt til å informere om ulike arrangementer og eventuelle endringer. Jeg brukte SMS-systemet i forbindelse med promotering av alle UiB sine offisielle arrangementer, som åpningskonsert og fjellturer. Jeg har fått mange positive tilbakemeldinger på systemet, spesielt i det at mange i større grad får med seg en SMS, fremfor et varsel på facebook. Fadderlederne har understreket hvilken effektiv kommunikasjonskanal det er og oppfordret til å bruke dette videre i fremtidige fadderuker.

Styrene hadde et kurs med systemansvarlig Bjørn Christian Pedersen torsdag 9. August, hvor de lærte å bruke systemet og ha administrativ kontroll over alle brukere. Jeg har tilgang på alle fadderstyrenes kontoer, slik at jeg kunne følge med på bruk og eventuell misbruk av systemet. Hver dag opplyste jeg fadderlederne om hvor mange SMS som var brukt og oppfordret til videre bruk.

Det var budsjettet med 60 000 NOK til systemet, som tilsvarte ca. 144 000 SMS. I løpet av fadderuken ble det kun sendt ut ca. 40 000 SMS, mot sist år hvor det ble sendt ut 70 000 SMS. Det kan være fornuftig å vurdere om man skal nedregulere budsjettet til neste år, ettersom mitt inntrykk etter tilbakemeldinger fra styrene, er at alt av nødvendig informasjon ble kommunisert over SMS-systemet.

Sikkerhetstiltak

I fadderuken er det mange nye studenter som ikke er kjent med byen og andre studenter. Det er derfor viktig å ha innføre gode sikkerhetstiltak som skal virke preventive og skape trygge rammer for alle studenter. Jeg var i dialog med Olaug Eiksund fra HR-avdelingen om sikre siden og si-fra-systemet. Her ligger det egne informasjonssider for studiestart, samt telefonnumrene til alle styrenes vakttelefon. Fadderstyrene og fadderne ble informert om begge systemene på fadderlederforum og fadderkurs, gjennom foredrag om beredskap.

Alle fadderstyrene tok sikkerhet på arrangementene på alvor. De hadde ansvarspersoner for hvert arrangement og edruvakter som bar vakttelefon. Nummeret til vakttelefonen var på fadderbånd som alle nye studenter måtte bære for å få delta på arrangementer. På denne måten var det lett å kjenne igjen studenter fra de ulike fakultetene. Enkelte av fadderstyrene søkte om penger til vakthold på ulike arrangementer fra sentralpotten, hvor alt ble innvilget.

Som tidligere nevnt er faddervaktordningen et av de viktigste sikkerhetstiltakene som benyttes under fadderuken. Ordningen hadde et tett samarbeid med politiet og Securitas i forkant og under fadderuken.

Det ble etterlyst et mer akutt si-fra-system for fadderuken. I dialog med Olaug ble det bestemt at man i første omgang skulle benytte det eksisterende si-fra-systemet under

fadderuken. Det ble uttrykt bekymring fra fadderstyrene om at dette systemet ikke fungerte hurtig nok, ettersom fadderuken kun varer én uke. Jeg tror det kunne vært lurt å ha et eget enklere system som kunne gått sentralt, eventuelt til fadderkoordinator, slik at nye studenter kunne meldt fra om uønskede hendelser som kun forekommer i fadderuken, eksempelvis en fadder med upassende oppførsel.

Hooke-forbud og seksuell trakassering

I lys av me too-debatten innførte blant annet NTNU et "hooke-forbud" (atferd av seksuell karakter) mellom faddere og nye studenter. Dette ble diskutert på fadderlederforum etter en sak som var oppe i Studvest. UiB hadde ikke et slikt forbud, men ønsket i større grad å fokusere på en kulturendring. Denne fadderkulturen ble understreket i fadderkontraktene som de ulike fadderstyrene utformet for sine faddere. Det var ikke en felles kontrakt for alle fakultetene, men inneholdt mange av de samme punktene med ulik ordlyd.

I løpet av fadderuken observerte jeg, og fikk tilbakemeldinger om, ulike situasjoner som kunne være problematiske for nye studenter knyttet til seksuell atferd. Mange av studentene er sårbare og usikre og det er derfor viktig at faddere er klare over hvilket ansvar fadderrollen innebærer. Jeg vet ikke om et hooke-forbud er riktig løsning, men jeg vil anbefale å diskutere disse situasjonene nærmere til neste års fadderuke.

Oppsummert har fadderuken gått fint, med mange gode arrangementer, få alvorlige hendelser og mange positive tilbakemeldinger. Fadderstyrene har gjort en kjempejobb med årets fadderuker og kan være veldig stolte over hva de har fått til.

UNIVERSITETET I BERGEN

UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte: 2017/7262

**Sak 59/18 OECD-rapport: In-depth analysis of the
labour market relevance and outcomes of
higher education systems: Norway.**

Orienteringssak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 5. september

Ephorte: 2017/7262

Bakgrunn

Med forankring i kunnskapsdepartementet deltar Norge i perioden 2017-18 i OECD-prosjektet **Enhancing Higher Education Performance**, som er innrettet for å besvare blant annet følgende spørsmål:

- Hva er resultatene til hvert enkelt lands høyere utdanningssystem (generelt og innenfor spesifikke områder)?
- Hvorfor oppnår noen systemer bedre resultater enn andre?
- Hvordan kan land lære av hverandre, og hvordan bruke denne erfaringen til å bedre egne resultater (hele systemet)?

Da en delegasjon fra OECD besøkte Norge i september 2017, var UiB medarrangør for to regionale workshops, én for representanter for utdanningsinstitusjonene og én for eksterne interessenter fra arbeids- og samfunnsliv.

Landrapporten om Norge foreligger nå: **In-depth analysis of the labour market relevance and outcomes of higher education systems: Norway** ble lansert under et seminar i kunnskapsdepartementet 5. juni, av Dirk van Damme, leder for OECDs Innovation and Measuring Progress Division.

Om rapporten

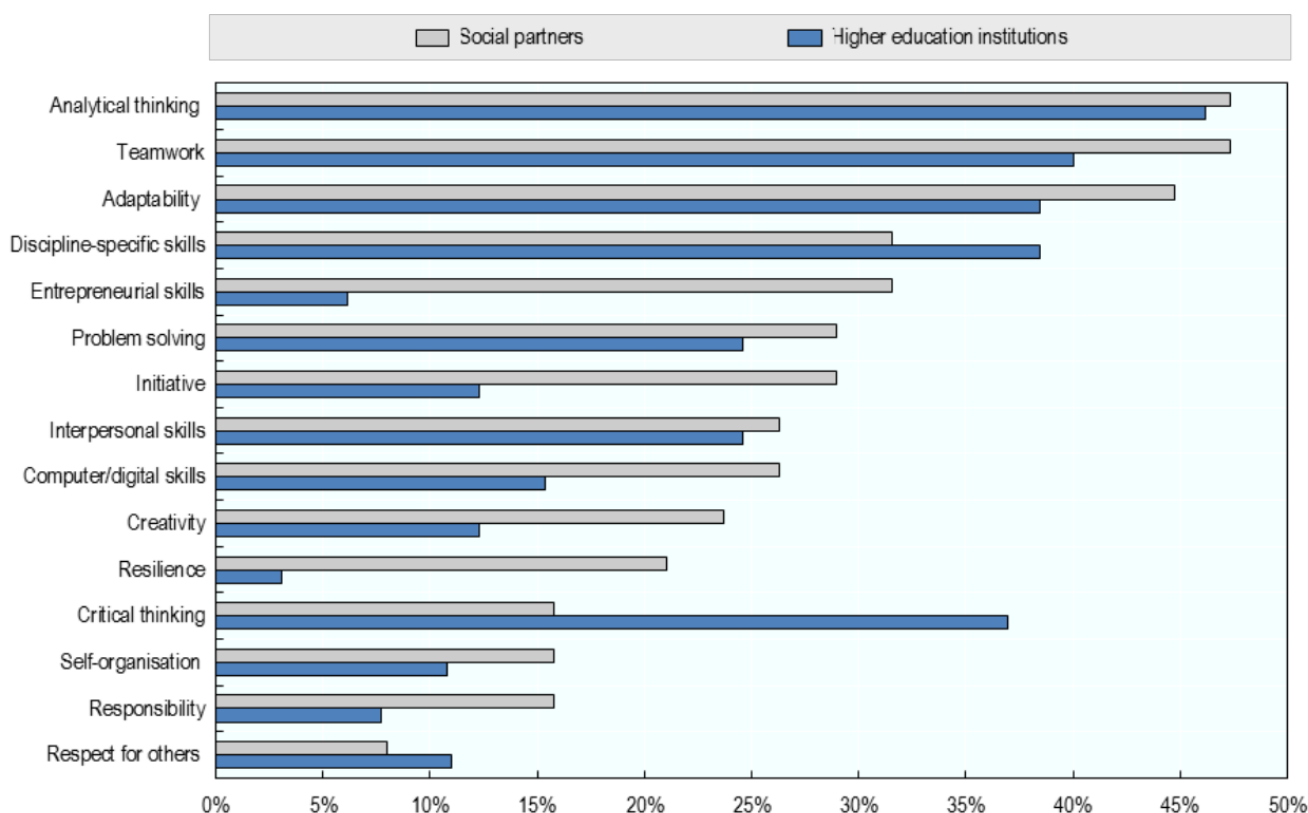
Rapporten inneholder nyanserte analyser som er relevante for arbeidet med utdanningskvalitet på alle nivå ved UiB. Den konkluderer med at norske utdanningsmyndigheter bør prioritere styrking av mekanismer for samarbeid mellom institusjoner og arbeidsgivere, sikre bedre koordinering og bruk av arbeidsmarkedsinformasjon og om dirigere innsats for å støtte kvalitet i læring og undervisning.

Under lanseringen gav kunnskapsdepartementet uttrykk for tilfredshet med rapporten, og pekte på institusjonenes ansvar for å følge opp. Det bør også være i UiBs egeninteresse å ta stilling til hvordan analysene kan bidra i kvalitetsarbeid på program- og emnenivå.

Samtidig som rapporten understreker at norske studenter har gode utsikter på arbeidsmarkedet, underslår den ikke at det finnes utfordringer innenfor enkelte fagområder. En interessant vurdering er at fagspesifikk kunnskap fortsatt er en driver i det norske arbeidsmarkedet, mens vi kan regne med at overførbare kompetanser kommer til å gjøre seg sterkere gjeldende fremover.

Erfaringsvis vet vi at det er en utfordring for mange fagmiljø å utforme læringsutbyttebeskrivelser, ikke minst i kategorien «generell kompetanse», som handler om kvalifikasjoner knyttet til selvstendighet, ansvarlighet og samarbeidsevne.

Det er også verdt å merke seg at utdanningsinstitusjonene og arbeidslivet ikke er helt samstemte i sine vurderinger av kandidatenes kvalifikasjoner, slik modellen nedenfor viser.

Mest samstemte er institusjonene og arbeidslivets representanter om betydningen av analytisk tenkning og mellommenneskelige ferdigheter. Kritisk tenkning tillegges langt større vekt av institusjonene enn av arbeidslivet, som verdsetter entreprenørskapsferdigheter, initiativ, digitale ferdigheter, kreativitet og motstandskraft – eller utholdenhet – høyere enn det utdanningsinstitusjonene gjør.

Rapporten tangerer kvalitetsmeldingens kritikk av forelesningens posisjon som dominerende undervisningsform i norsk høyere utdanning. Forelesningen er kanskje i ferd med å få et ufortjent dårlig rykte, men vi vet at den i sin tradisjonelle form tilskriver studentene en passiv mottakerrolle. Rapporten kan leses som en påminning om at andre undervisnings- og arbeidsformer er nødvendig om vi ønsker å utdanne kandidater som også kan agere som handlekraftige og kreative entreprenører.

Rapporten og presentasjonen til Dirk van Damme er tilgjengelig her:

<http://www.oecd.org/norway/higher-education-in-norway-9789264301757-en.htm>

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til orientering.

UNIVERSITETET I BERGEN

UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte: 2017/15384

**Sak 60/18 Utredning om mentorordninger i høyere
utdanning- rapport**

Orienteringssak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 5. september 2018

Ephorte:2017/15384

Bakgrunn

Som orientert om i UU-møtene 24. januar og 20. mars (sak 3/18 og 28/18), påtok UiB seg å gjennomføre en utredning om mentorordning i høyere utdanning på forespørsel fra Kunnskapsdepartementet (KD).

Bakgrunnen for henvendelsen fra KD var at Stortinget ved behandlingen av *Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning* i vedtak nr. 769 ba Regjeringen om:
(..) å utrede hvordan man trinnvis kan innføre en mentorordning i høyere utdanning.

Ifølge bestillingen fra KD, skulle utredningen inneholde en kartlegging av mentorordninger internasjonalt, en oppsummering av arbeidet ved UiB når det gjelder innføring av mentorordning for våre studenter, og av hvilke erfaringer vi har gjort.

Toril Eikaas Eide, tidligere seniorrådgiver ved Studieadministrativ avdeling ved UiB, gjennomførte oppdraget på vegne av UiB.

Rapporten, som ble sendt til KD den 30. april, er vedlagt.

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til orientering.